

Le Dónbeenì Bè-sànkani na le zééní là a Zǎn

Vūahǔ túaró nǔhǔ

Yia túara mu bè-sànkani vūahǔ lé o Zǎn na lé o *Krista tonkaro. Pāahǔ na ó o wee túa ho yi ká bǎa tà a Krista bǐo á ho Oroomu bée wee beé lò làa sòobée. O túara ho pāahǔ na 6a hǐa wǐira a 6uan zoó díá ho kǎhǔ na wi mu nǔmu tǎahǔ, hǐa 6a le Patimɔɔsi yi. O túara ho á heníanáa bǎa tà a Krista bǐo sía. O le 6a wíoka dé mí sía o Yeesu yi lé bǐo ó o dàrna mu bǐo 6úen6úen. O vūahǔ mu yi á le Dónbeenì páníi kǐnle vūahǔ bǐo cèrèe wee mi yi.

O Zǎn bǐa mí vūahǔ yi le o Yeesu zééní mǐten làa mí. A lé o Yeesu mu mún bǐa le o túa bǐo ó o mɔn 6úen6úen (1). O o Zǎn 6èn túara hǎ vǎnna bǐo hènun á nɔnka 6a kèrètíewa kuio bǐo hènun na wi ho Azii kǎhǔ yi (2-3). O zééní bǐo ó o mɔn ho wáayi, lè ho sò-mánu firó, lè hǎ bǔaaní bǐo hènun, lè mu bǐowa bǐo hènun, lè hǎ lánpórá bǐo hènun bǐo (4-16). Ho ló-beenì *Babiloona cǐló là a Satáni lè mí ton-sáwá yáaró bǐo (17-20). Bǔn món ó o mɔn ho ðímíjǎ finle na le Dónbeenì léra. O bǐa le hen làa cǐnú ká a Yeesu á à bǐnì ì buen (21-22).

Bǐo ho vūahǔ wee zéeni

¹ Bǐo wi ho vūahǔ na ká yi lé le Dónbeenì bè-sànkani na le zééní là a Yeesu *Krista à wón zéení na mí ton-sáwá yi, à 6a zǔn bǐo ò wé hen làa cǐnú. O o Yeesu tonkaa mí tonkaro na ló ho wáayi nǐ-kéní, ò o 6uee lii zéení mu lè mí ton-sá na 6a le Zǎn.

² Bìo ó o Zān mu mən búenbúen ó o mà tūiá. O zū le mu lé le Dónbeenĩ ɲi-cúa, á zū le lé o Yeesu Krista zéeniá mu.

³ Bĩa wee kàrán le Dónbeenĩ ɲi-cúa na túara ho vūahũ na kà yi, làa bĩa wee ɲí hã à pa hã bĩo bán ɲúná bènṭin sí, lé bĩo mu biowa mu wéro á sùaràa.

O Zān tēniá ba kèrètɛwa kuio bĩo hẹ̀nun yi

⁴ Ho vūahũ mu lé ɪnén Zān wee túa ho á à na ho Azii kōhũ lórá bĩo hẹ̀nun kèrètɛwa kuio bĩo hẹ̀nun yi. Le le Dónbeenĩ, ðio wi féεε, na wi ká bĩo búii ðin yí léra na bò ò buen, à wé mu sãamu làa mia, à na ho hээрà mia. Le hã háciira mí bĩo hẹ̀nun,* hã ðin le Dónbeenĩ bá-zamu kanmuini yahó à mún wé mu sãamu làa mia, à na ho hээрà mia.

⁵ Le o Yeesu Krista, yĩa wee mĩ ho tūiá le Dónbeenĩ ɲii, yĩa láayi wi, yĩa nín-yání vèera ló ba nĩ-hía t̄ahũ, yĩa wi ba bá-zawa búenbúen ɲúhũ wán à mún wé mu sãamu làa mia, à na ho hээрà mia.

Lé orén wa wɛn, á húrun cāni kúaará kǎnianáa wɛn wa bè-kora yi,

⁶ á wó á wa lé le *Dónbeenĩ yankarowà ɲipomu na wee sá bán Maá Dónbeenĩ tonló. Le ho cùkú lè ho pánká à bĩo sí a yi féεε hã lúlúio na ɲii mía yi. *Amiina!

⁷ Mĩ lon! Nín-yĩa hã dùndúio yi bò ò buen. Ba nùpua búenbúen á à mi a, hárí bĩa cú a. Ho ðimíná kǎna síiwá búenbúen á à tà le wéε o bĩo yi. Lé bũn mu ù wéráa. *Amiina!

⁸ O Núhúso Dónbeenĩ, ðio wi féεε, na wi ká bĩo búii ðin yí léra, na bò ò buen, ðio dà mu

* **1:4** Há háciira mí bĩo hẹ̀nun: Mu bĩo hẹ̀nun wee zéeniá mu bĩo na ɲii sú bĩo. Hen ká á há háciira bĩo hẹ̀nun lé le Dónbeenĩ Hácirí á mu wee zéeniá bĩo.

bìo búenbúen á wee bío: «Lé ìnén á búá mu bìo búenbúen níhú, á lé ìnén mún ò véení mu bìo búenbúen.»

O Zān mən o Krista lè mí cùkú beení

⁹ Ìnén lé o Zān na lé mìn za wa páaníló là a Yeesu bìo yi. Í làa mia páanía le Dónbeení bá-zàmu yi, á lééra mi lò beéró làa bìo mi wee hínáa mi sía yi làa mia. Lé ìnén ba hía wíira á buan zoó díá ho kòhú na wi mu òumu tíahú, hía ba le Patimòosi yi. Ba zoó díá mi bín lé bìo á í buera le Dónbeení bíoní á zéení ho tūiá na ó o Yeesu mà.

¹⁰ O Níhúso wizonle zoñ,† á le Dónbeení Hácírí pánká kera í wán, á í ná tǎmu búí sǎ pónpón lòn búaañ tǎmu í món.

¹¹ A mu tǎmu mu bíá làa mi: «Bìo fo wee mi à ũ túa ho vúahú yi na há lórá bìo hẹ̀nun na kà kèrètíewa kuio bìo hẹ̀nun yi: Ho Efεeze, ho Simiina, ho Pεekaamu, ho Tíatiire, ho Saade, ho Filadelifii, lè ho Lawodisee.»

¹² Bìo á í ná mu tǎmu mu sǎ, á í yèrémáa le í khíi loñ yǎ bíá làa mi, á í khíi mən fíntǎ-cúaaawa bìo hẹ̀nun na wó lè ho sǎnú. ¹³ O o búí lòn nùpue‡ á zoó wi há tíahú. Bànso zǎ ho báká tóní, á can mítén lè le nín-kéní na tǎ lè ho sǎnú.

¹⁴ O òún-vǎní ka púiapúia lòn yènsé. O yílo ka lòn dǎhú dεnle,

¹⁵ á zení wee òuíka kúíákúíá lòn tǎnòn na ba pá á wíokaa. O tǎmu sǎ wee òí lòn òun-beení vǎnáló.

† **1:10** O Níhúso wizonle: Le wizonle mu lé o Yeesu vèeró wizonle. Le lé ho dimaasi. ‡ **1:13** Mu kεεekimu yi á mu bíá: «Lòn nùpue za». Mu bìo wee zéení yǎ ó o Daniyεele mən (Daniyεele vúahú 7.13-14; 10.5-6). Ba zúífùwa cǎn ó o nùpue za mu lé Yǎ le Dónbeení mən léra.

16 Hã mànàayio bïo hẹ̀nun ó o ɓuan lè mí nín-tiánĩ. Ho khà-tóní yara ɓunso na ɓia wi á wee lé o ɓii yi. O yahó ka cécécén lòn wiso-hádõhũ.

17 Bïo á ï mən wo kà, á ï lùwá a tá díá, á yí máa kànkán lòn nùpue na húrun. O o líí bõ mí nín-tiánĩ ï wán ò o bía: «Yí zón wà. Lé ìnén á ɓúa mu bïo ɓúenɓúen ɓúhũ, á lé ìnén mún khii véení mu bïo ɓúenɓúen.

18 Ìnén lé yia le mukāñi binbirĩ wi cón. Ì lá húrun, á lé mi na wāa wi le mukāñi yi fεεε hã lúlúio na ɓii mia yi. Mu húmú á ï pànká wi wán, á ho ñ-hónbó-lóhó á ï pànká mún wi wán.

19 Awa, á bïo fo wee mi, bïo wi làa bïo ɓueé wé mu món, ɓún ɓúenɓúen à ù túa.

20 Ká mu lé hã mànàayio bïo hẹ̀nun na á ï ɓuan lè ï nín-tiánĩ, lè hã fíntá-cúaawa bïo hẹ̀nun na wó lè ho sánú, ɓún ɓàn kúará á ï zéení làa fo: Hã mànàayio bïo hẹ̀nun h́n bïo wee zéení le Dónbeenĩ tonkarowà na wee pa ɓa kèrètɛwa kuio bïo hẹ̀nun yi bïo. Ká hã fíntá-cúaawa bïo hẹ̀nun, h́n bïo ɓèn wee zéení ɓa kèrètɛwa kuio bïo hẹ̀nun bïo.»

2

Bío mà nən ho Efεεze kèrètɛwa kuure yi

1 «Hã ɓi-cúa na kà á ù túa à na le Dónbeenĩ tonkaro yi, yia wee pa ho Efεεze lóhó kèrètɛwa kuure yi:

«Yia ɓuan hã mànàayio bïo hẹ̀nun lè mí nín-tiánĩ, na wee varáka hã fíntá-cúaawa bïo hẹ̀nun na wó lè ho sánú tiahũ, lé wón wee bío bïo kà:

²I zū bïo mi wee wé, mi tà le lònbee yi mu bïo yi, á mún wee hĩ mi sĩa mu yi. I zū le bĩa lé 6a nĩ-sũmáa á mi pǎ bïo. Ba 6úi na le mí lé o *Krista tonkarowà à mu yí bon, á mi khéra kúará, á zū le 6a lé 6a sabín-fũaalowa.

³Mi wee tà hĩ mi sĩa, à tà le lònbee yi 1 bïo yi, mi yí máa tèé mi bàra.

⁴Εε ká 1 màhǎ à zá làa mia bïo 6úi na á 1 mǎn mia à mu yí se bïo yi. Bïo mi wa làa mi pǎahũ na mi 6úakáa dó mi sĩa miĩ á mi día.

⁵Awa! A mi cén và mi yiwa bïo mi fù karáa wán, à zūn le mi ló lè ho món. Mi cén yèrémá mi yilera lè mi wára à wé làa bïo mi fù karáa bïo. Ká mi yí yèrémáa, á 1 6ueé lá mi fĩntǎ-cúaa á à lén bĩn.

⁶Ká 1 màhǎ mún wee 6úa mia. Lé bïo á bïo 6a Nikolayiitewa wee wé á mi jina, làa bïo á 1nén mún jinanáa mu.

⁷«Yia wee jí bïo, à 6ànsò jí bïo le Dónbeenĩ Hácírí wee bío na 6a kèrètǎewa kuio yi. Yia dàńna ho fũuhũ fá, á le Dónbeenĩ vĩnsĩa 6uahó vĩndèè na wee na le mukáńi 6a nùpua yi, á 6ànsò á 1 na dén 6àn bεεre díró níi yi.»

Bïo mà nǎn ho Simiina kèrètǎewa kuure yi

⁸«Hǎ jĩ-cúaa na ká á ũ túa à na le Dónbeenĩ tonkaro yi, yĩa wee pa ho Simiina lóhó kèrètǎewa kuure yi:

«Yia 6úa mu bïo 6úen6úen jũhũ, á mún khii véení mu bïo 6úen6úen, yia lá húrún á vèera, lé wón wee bío bïo kà:

⁹I zū mi lò beéró bïo, á zū mi khemu bïo, à ho nǎfòró binbirí jǎn wi mi cǎn. A bĩa le mí lé 6a *zúifùwa à 6a yínǎn 6a zúifùwa binbirí bïo 6a wee

yáa lè mi yèni á ì mún zū. Ba nùpua mu kuure bïo sã a *Satãni yi.

¹⁰ Le lònbee na à yí mia á mi yí zón. Mi loń, o Satãni á à wé á mi búí 6a à kúee ho kàsó yi á à khénnáa mi kúará. Le lònbee á à yí mia hã wizooní bïo píru yi.* Mi fára đĩn mi sɔadéro miĩ wán, hãrí 6a búe mia, á ì ì na le mukãni binbirĩ mia.

¹¹ «Yia wee jí bïo, à 6anso jí bïo le Dónbeenĩ Hácírí wee bío na 6a kèrètíewa kuio yi. Yia dàńna ho fũuhũ fá, wón 6anso á mu húmú cúa-ɲun níi máa yí.»

Bionĩ mà nɔn ho Pɛkaamu kèrètíewa kuure yi

¹² «Hã ɲi-cúa na kà á ũ túa à na le Dónbeenĩ tonkaro yi, yia wee pa ho Pɛkaamu kèrètíewa kuure yi:

«Yia ho khà-tóní yara ɲunso na ɲia wi á wee lé ɲii yi, lé wón wee bío bïo kà:

¹³ I zū le ho lóhó na fo wi yi lé o *Satãni béeĩ dīinĩ. Mi yí binia í món à mi fára đĩn mi sɔadéro miĩ wán. Hãrí pãahũ na 6a 6ó a ɲii na 6a le Antipaasi yi mi cón hen na ó o Satãni mu wi yi, á mi pá wíokaa dó mi sĩa miĩ. O Antipaasi mu lé wón mà ho tũíá í ɲii binbirĩ.

¹⁴ Eε ká í màhã à zá làa mia cĩnú bïo á ì mɔn mia à mu yí se bïo yi. Ba búí wi làa mia na bò a ɲii na 6a le *Balaamu kàránló yi. Wón na zéenia o *Isirayεεle ɲipomu khà vĩiniló là a ɲii na lé o bée, yia 6a le Balaaki† á bán là hã wónna taa, á wó ho hã-fénló là ho bá-fénló là mí sĩwà.

* **2:10** Hã wizooní bïo píru: Bũn wee zéeni le le lònbee mu máa mia. † **2:14** Balaamu làa Balaaki: Mi Loń Miló vũahũ (Nombres) 22-24; 25.1-3; 31.16

15 Lé kà síi 6a búí mún wi làa mia á bòráa 6a Nikolayitewa kàránló yi.

16 A mi cén yèrémá mi yilera lè mi wárá. Ká mi yí yèrémáa, á hen làa cínú ká í 6uen, á buée fi làa bán nùpua so lè ho khà-tóní na wee lé í jii yi.

17 «Yia wee jí bïo, à bânso jí bïo le Dónbeenĩ Hácírí wee bío na 6a kèrètíewa kuio yi. Yia dàrna ho fũuhú fá, á ho *maane na 6a sànkaa á ì ì na a yi ó o ò là. Í mún ñ na le hue-poni bânso yi. Le huee mu á ì wǒncí le yèn-finle wán á à na bânso yi. Nĩ-veere yí dà máa zūn le yèni mu ká yínǎn yia le hue-poni mu nǎn yi.»

Bío mà nǎn ho Tiatire kèrètíewa kuure yi

18 «Hã jii-cúa na kà á ũ túa à na le Dónbeenĩ tonkaro yi, yia wee pa ho Tiatire lóhó kèrètíewa kuure yi:

«Yia lé le Dónbeenĩ Za, na yio ka lòn dǎhú ðenle, á zení wee juiika lòn tǎnǎn, lé wón wee bío bïo kà:

19 Bïo mi wee wé á ì zū. A le waminĩ na wee mi mia, làa bïo mi yí máa bíní í mǎn, làa bïo mi wee wé na 6a nùpua yi, làa bïo mi wee hĩnáa mi sía, mu búenbúen á ì zū. Í mún zū le hã laà na kà wán, á bïo mi wee wé á po bïo mi wó pǎahú na mi búakáa dó mi sía o Yeesu yi.

20 Εε ká í màhá à zá làa mia bïo búí na í mǎn mia à mu yí se bïo yi. O háa Zezabεεle‡, yia le mí lé le *Dónbeenĩ jii-cúa fεero à mu yí bon á mi wee día ò o khà í ton-sáwá vĩnĩ. O wee jàa 6a dé ho bá-fénló lè ho há-fénló lè mí síwá wéró yi, lè há wǎnna taa làró yi.

‡ 2:20 Zezabεεle: Mi loń Bá-zàwa nín-yání vūahú (1 Rois) 16.31; 19.1-2

²¹ A ì n̄n ho p̄ahũ wo yi, ò o yèrè má mí yilera lè mí wárá, ká a màhã yí tà le mí ì díá mí koomu wárá.

²² Awa! I ì wé ó o ò tè mu v̄mú á b̄ia làa wo wee páaní búenbúen á ì beé lò làa sòobéε, se ba b̄en yèrè máa, á díá a koomu wárá.

²³ B̄ia bò a yi búenbúen á ì búe. Ká mu wó kà, á ba kèrèt̄ewa kuio búenbúen á à z̄ún le ìnén lé ȳia á z̄ú a n̄pue yilera, làa b̄io ó o s̄i vá yi. I ì s̄áání mi n̄i-kéní kéní yi á à héha làa b̄io mi wee wé.

²⁴ «Ká minén Tiat̄iire kèrèt̄ewa kuure n̄pua na ká, na yí tà yí bò ho kàránló mu yi, á mún yí wi mi z̄ún b̄io ba wee ve là a *Sat̄ani b̄io na s̄a yi, bán á ì ì b̄io b̄io kà á à na yi: I máa b̄iní máa hení b̄io búí wéró máa na mia,

²⁵ ká b̄io mi dó mi s̄ia mī lé b̄un mi f̄ará ñ̄n wán làa b̄io mi wee wéráa mu f̄úaa ì b̄iní búenló.

²⁶⁻²⁸ «Ȳia ñ̄na fá ho f̄uhũ, á bò b̄io á ì wee zéení yi f̄úaa mu véení, wón á ì ì na ho p̄anká yi ó o ò wé h̄ã s̄i w̄a búenbúen ñ̄uhũ wán làa b̄io á ìnén mún ȳuráa ho p̄anká ì Maá c̄n̄ b̄io s̄i. O o ò s̄uwaní mí p̄anká ba wán làa sòobéε, á wé è fi ba lòn s̄ia na má làa córó. B̄anso á ì ì na h̄ã tá-t̄ia màn̄ayiire yi. §

²⁹ «Ȳia wee ñ̄i b̄io, à b̄anso ñ̄i b̄io le Dónbeen̄ Hácírí wee b̄io na ba kèrèt̄ewa kuio yi.»

3

B̄io mà n̄n ho Saade kèrèt̄ewa kuure yi

§ 2:26-28 Tá-t̄ia màn̄ayiire: Le màn̄ayiire mu wee zéení le s̄é ȳiró b̄io. Le mún wee zéení a Krista bá-z̄amu búakáró b̄io. Mí loñ Lení v̄uhũ (Psaumes) 2.8-9; M̄iló v̄uhũ (Nombres) 24.17; Bè-sànkani v̄uhũ 22.16

¹ «Hã jì-cúa na kà á ù túa à na le Dónbeenĩ tonkaro, yia wee pa ho Saade lóhó kèrètɛwa kuure yi:

«Yia hã háciira bïo hẹ̀nun na bïo sã le Dónbeenĩ yi wiráa, na hã mànàayio bïo hẹ̀nun wi níi yi, lé wón wee bïo bïo kà: Bïo mi wee wé á ï zũ. Ba nùpua wee leéka le mi yú le mukãní binbirí, à mi jɔ̀n húrún le Dónbeenĩ yahó.

² Awa, á mi cén fání mi yïo, à dé pánká miten yi, à bïo ká mia jùhũ hĩa yí búe. Mu bon. Ì zũ le bïo mi wee wé á jii yí sù ì Maá Dónbeenĩ yahó.

³ Awa, á mi bíní leéka mi yiwa bïo mi já lè le Dónbeenĩ bionĩ á tà le yi bïo. Mi yèrémá mi yilera lè mi wárá, à wé bè le bionĩ mu yi. Ká mi yí fánía mi yïo, á ï bueé yòoka mi wán là a kènlo bïo. Mi máa dàn máa zũn ì bueñlò mi cón pãahũ.

⁴ Εε ká 6a búu máhã wi mi cón ho Saade mu lóhó kèrètɛwa kuure tiahũ á 6uan mítén sese le Dónbeenĩ yahó lòn nùpua na sɪ-zinia wee ce wéréwéré. Bán á à bè làa mi ká 6a zã hã sɪ-poa, lé bïo 6a ko làa bũ.

⁵ «Làa bũn síi á yia dàna ho fũuhũ fá, á wón n zíní lè hã sɪ-poa. O yèni á ï máa lén bĩa yú le mukãní binbirí yènnáa vũahũ yi hùúu. Ì ì òn ì Maá lè mí tonkarowà yahó á à bío le 6anso bïo sã mi.

⁶ «Yia wee jí bïo, à 6anso jí bïo le Dónbeenĩ Hácírí wee bío na 6a kèrètɛwa kuio yi sese.»

Bío mà nɔn ho Filadɛlifii kèrètɛwa kuure yi

⁷ «Hã jì-cúa na kà á ù túa à na le Dónbeenĩ tonkaro na wee pa ho Filadɛlifii lóhó kèrètɛwa kuure yi:

«Yia na bàn síi mía, na lé ho tũíá poni bànso, yia ó o *Daviide béenĩ díró níi naló pànká wi níi yi lòn woohũ won-za, yia héra mu bĩo jii à nùpue máa dàń pe mu jii, na mún pon mu bĩo jii à nùpue máa dàń hén mu jii, lé wón wee bío bío kà:

⁸ Bĩo mi wee wé á ĩ zũ. ĩ zũ le 6a nùpua yí máa kònbi mia sese, ɛɛ ká mi màhã pá wee bè ĩ bioní yi, mi yí pá ĩ bío 6a nùpua yahó. Awa, ĩ héra ho zũajii nòn mia. A nùpue na mún dà à bĩní ì pe ho á mía.

⁹ Mi lorí, bío kà lé bío á ĩ ì wé làa bĩa bío sã a Satãni yi, bán na wee fũaa hã sabioní le mí lé 6a *zúifùwa à mu jòn yí bon. ĩ ì wé á 6a 6ueé fàrá mí nònkójúná wán mi yahó, á 6a à zũń le ĩ wa mia.

¹⁰ Bĩo á ĩ henía nòn mia le mi hĩ mi sĩa á mi tà bò yi. Lé bũn nòn á le lònbee na 6ueé khén ho ðimíjã nùpua búenbúen kúará á ínén bèn mún ñ kání mia yi.

¹¹ Hen làa cĩnú ká ĩ 6uen. Bĩo mi dó mi sĩa miĩ lé bũn mi fàrá ðĩn wán làa bío mi wee wéráa mu, bèra a na ò o 6úi hĩa yí fé mi bío na wee zéení le mí fá ho fũuhũ.

¹² «Yia dàńna ho fũuhũ fá, wón ñ keń lòn bòròbòrò ĩ Maá *Dónbeenĩ zĩ-beenĩ yi fɛɛɛ. Bànso ò keń le zii mu yi fɛɛɛ. ĩ Maá Dónbeenĩ yèni, lè le lóhó yèni á ĩ ì túa bànso wán. Hón lóhó so lé ho Zeruzalɛmu finle na à lé ho wáyai le Dónbeenĩ cón á à lii. Inén yèn-finle á ĩ mún ñ túa bànso wán.

¹³ «Yia wee jí bío, à bànso jí bío le Dónbeenĩ Hácírí wee bío na 6a kèrètɛwa kuio yi sese.»

Bío mà nòn ho Lawodisee kèrètɛwa kuure yi

14 «Hã jì-cúa na kà á ù túa à na le Dónbeenĩ tonkaro yi, yĩa wee pa ho Lawodisee lóhó kèrètíewa kuure yi:

«Yìa yèni 6a le *Amiina, yĩa wee mĩ ho túiá poni le Dónbeenĩ jii, yĩa láayi wi, yĩa lé ho túiá poni 6ànsò, na le Dónbeenĩ òn wán léraráa mu bĩo búenbúen, lé wón wee bío bío kà:

15 Bĩo mi wee wé á ì zũ. Le Dónbeenĩ bío yi, á mi yí sùwa, á mi mún yí wan. Mi lá ka lè mi sùwa tàá mi lá wan, se bún pá wáa súaani.

16 Ká bío mi yí sùwa á mi mún yí wan, à mi ka tón, á ì ì kún mia á à kúia.

17 Mi wee bío le mi ní bío wi, le mi bò miten mi nàfòró wán, bío búu yí fòora mia, tàá. A mi yí zũ ká mi lé 6a yinyio 6ànsowà á bío màkárí wi. Mi lé 6a nĩ-khenia. Mi lé 6a muiiwà á wee vará mi bío.

18 Awa, á mi día le ì zéeni mia: Ho sánú binbirí na ceera ho dõhũ yi á mi wáa 6uee yà ì cón. Lé bún ò na ká mi ì wé mu bío 6ànsowà binbirí. Mi 6uee yà há sĩ-poa ì cón à zĩ sàráa mi nĩyio. Mi mún 6uee yà há yĩo tĩni ì cón à váani lè mi yĩo à mi wé mi.

19 Bĩa á ínén wa ká 6a wó khon, à ì zá làa ba, à bé 6a. Mi cén bĩnĩ dé sòobé miten yi, à yèrémá mi yilera lè mi wára.

20 Mi loń, ì òn ho zũajii á wee tènĩ. Ká yĩa ná ì sã á tà le ì 6uee zo, á ì ì zo 6ànsò cón á wa à páani ì dí.

21 «Yìa dàńna ho fũuhũ fá, á ì wé á 6ànsò ò kèni mu bá-zàmu kanmúini wán ì nĩsání, làa bío á ínén mún fá ho fũuhũ á karáráa ì bá-zàmu kanmúini wán ì Maá nĩsání.

22 «Yìa wee jí bío, à 6ànsò jí bío le Dónbeenĩ Hácírí wee bío na 6a kèrètíewa kuio yi sese.»

4

Le khòonŋi na le Dónbeenŋi wee yi ho wáayi

¹ Bŋn món, á ĩ bŋnía mən à ho wáayi jii héra. A mu tãmu na lá bía làa mi lè ho yahó, na sã wee jí lòn bŋaanŋi, lé bŋn tŋn wee bío làa mi: «Buee yòo hen, á ĩ zéeni bío bueé wé làa fo.»

² Mí lahó yi, á le Dónbeenŋi Hácírí pànká kera ĩ wán, á ĩ mən mu bá-zàmu kanmúini bíi ho wáayi ò o bíi kará le wán.

³ Bànso semu ka lè hã *hue-seni bíi na 6a le za-sipu làa saaduana ciaciakaró bío síi, á wee juiíka kúiakúia. Le bon-khónle mún ló kŋnía mu bá-zàmu kanmúini mu yi á wee juiíka lòn *hue-seni na 6a le emeroode.

⁴ Mu bá-zàmu kanmúini mu 6àn síi 6óni làa bío náa kŋnía le yi, á 6a nŋ-kŋa 6óni làa nŋwã náa kará wán. Ba búenbúen zã hã sŋ-poa, á búra mu bá-zàmu khònlúaa na wó lè ho sãnú.

⁵ Mu bá-zàmu kanmúini mu á ho viohó juiíkaró wee lé yi, á ho nàmakaró sã mún wee jí le yi. Hã fŋntá-cúaawa bío hènun zánia yèen bàrá le yahó. Hŋn lé hã hácíira bío hènun na bío sã le Dónbeenŋi yi.

⁶ Bío bíi lòn saahó na jumu wee ce wéréwéré lòn mákã dúuhŋ á mún wi mu bá-zàmu kanmúini mu yahó.

Búaa búaa náa bíi mún dŋn kŋnía le kanmúini mu yi. Ba yara lè 6a máa búenbúen lée yiò.

⁷ O nŋn-yáni yia ka lòn kúden. O jŋn níi yia ka lòn dãa-za. O tŋn níi yia yahó ka lòn nŋpue yahó. O náa níi yia wón ka lòn duio na déera wà.

⁸ Ba mí bùaa náa búenbúen á mía bío hẹ̀zín hẹ̀zín wi. Hã búenbúen wó lè hã yí. Bío kà lé bío 6a wee bío le wisoni lè ho t́nàahú f́ééé:
«O Núhúso Dónbeení bàn síi mía.

O dà mu bío búenbúen.
O wi ká bío búí dín yí léra.
O wi f́ééé, o bò ò buen.»

⁹ Hen ká 6a bùaa mu sansan wee bío yía kará mu bá-zàmu kanmúiní wán beemu bío á wee khòoní a, á wee dé o b́arákà, wón na wi f́ééé hã lúlúio na jii mía yi,

¹⁰ à 6a nǐ-kíá 6óní làa nùwá náa lii búrá yía kará mu bá-zàmu kanmúiní wán na wi f́ééé hã lúlúio na jii mía yahó à bùaaní a. Ba wee wé hén mí sánú khònlúaa lii kúia mu bá-zàmu kanmúiní yahó ká 6a à bío bío kà:

¹¹ «Núhúso, wa Dónbeení,
fo ko lè ho cùkú.
Fo ko lè le khòoní.
Ho pànká búenbúen bío sã foñ.
Lé bío únén lé yía léra mu bío búenbúen.
Unén lé yía le mu keń,
á mu 6èn wi.»

5

O Pioza mí dòn lé yía ko lè ho v́uahú benló

¹ I b́inía le í loń, á í m̀on à yía kará mu bá-zàmu kanmúiní wán buan v́uahú búí lè mí nín-tíání. Ho v́uahú mu yahó lè ho mání búenbúen á ho túaró wi wán, á bun. Ho jii lan lè ho sò-mánu hã zen cúa-hèjùn.

² I mún m̀on wáayi tonkaro búí na pànká wi, ò o wee bío bío kà ṕnṕn: «Yía ko lè ho sò-mánu na lan lè ho v́uahú mu jii firó à ben ho lé o yén?»

³ Ká yĩa màhã ko lè ho bɛnló à kàrán ho á yí ló. B̀anso mía ho wáayi, o mún mía ho tá wán, á ho tá f̀k̀shũ ó o mún mía yi.

⁴ A ĩ b̀ɛntĩn wá mu b̃io yi làa s̀obéε, lé b̃io á yĩa ko lè ho bɛnló à kàrán ho á yí ló.

⁵ A ɓa ñi-k̃ia ɓóní làa nùwã náa ñi-kéní ɓúí á wee b̃io làa mi: «Yí wá b̃io. Loń, yĩa ɓa wee ve làa Zudaa z̃i-ɲúhũ nùpua kúden, o béε *Daviide m̀ñm̀ñi, á fá ho f̃uuhũ.* Wón lé yĩa ko lè ho s̀o-mánu na lan lè ho ṽuahũ mu ɲii firó, à bɛn ho.»

⁶ I b̃iñia le ĩ loń, á ĩ m̀ñ Pioza ɓúí na ka lòn yĩa na ɓa f̃a yan làa muini, ká a đĩn le béeñi kanmúini s̃ii yi, ɓa b̀uaa b̀uaa náa, lè ɓa ñi-k̃ia ɓóní làa nùwã náa t̃iahũ. O Pioza mu wáa là a ỹio lé mu b̃io h̃ɛɲun h̃ɛɲun. H̃ñ ỹio so lé h̃ã háciira b̃io h̃ɛɲun na le Dónbeeñi tonkaa ho đĩm̃iɲá k̀aráa búenb̃uen yi.

⁷ O Pioza mu vá vaá ɓó yĩa kará mu bá-zamu kanmúini wán, ò o fó ho ṽuahũ na á wón ɓuan lè mí ñin-t̃iáni.

⁸ B̃io ó o fó ho ɓuan, á ɓa b̀uaa b̀uaa náa lè ɓa ñi-k̃ia ɓóní làa nùwã náa á ɓueé ɓúrá a Pioza mu yahó. Ba búenb̃uen ɓuan h̃ã k̀ncówá, á mún ɓuan h̃ã lánpórá na wó lè ho s̃ánú, na mu b̃io ɓúí na s̃amu s̃i sú á wee c̃i yi. B̃un b̃io so wee zéeni b̃ia b̃io s̃ã le Dónbeeñi yi firó b̃io.

⁹ A ɓa b̀uaa b̀uaa náa lè ɓa ñi-k̃ia ɓóní làa nùwã náa wee sío le len-finle na kà:

«Ũnén lé fo ko lè ho ṽuahũ mu féró.
Fo ko lè ho ṽuahũ mu féró à fi ho s̀o-mánu na lan ho ɲii.

Lé b̃io ũnén lé fo ɓa yan lè le muini.

* **5:5** Zudaa z̃i-ɲúhũ nùpua kúden là a béε Daviide m̀ñm̀ñi: Mí loń B̃io Ñúhũ B̀úeeñi ṽuahũ (Genèse) 49.9; Ezayii ṽuahũ 11.1, 10

Ʋ cāni lé dīo yà 6a nùpua á 6a bīo sã le Dónbeenĩ
yi.

Ba ló ho dīmíjǎ kǎna nùpua lè mí sǐwà búenbúen
yi,

hàrí 6a wé lùe lée lùe,

hàrí 6a bío biónĩ lée biónĩ.

¹⁰ Fo wó á 6a lé wàn *Dónbeenĩ yankarowà
nìpomu,

à 6a wé sá na le yi.

Ba à dí le béenĩ ho tá wán.»

¹¹ I bǐnía le ǐ lorí, á ǐ jǎ ho wáayi tonkarowà sã.
Ba ka cèécèécèré, á kǐnía mu bá-zàmu kanmúiní,
lè 6a bùaa bùaa náa, lè 6a nǐ-kǐa bóní làa nùwã náa
yi.†

¹² Bǐo kà lé bǐo 6a wee bío pǎnpǎn:

«O Pioza na 6a lá fǎ

á ho dànló, lè ho nǎfòró, lè mu bè-zǔrǐminí, lè ho
pànká á bío sã yi.

O ko lè le kǎnbii.

O ko lè ho cùkú.

O ko lè le khòoníi.»

¹³ A mu bè-lénna búenbúen, bío wi ho wáayi làa
bío wi ho tá yi, bío wi ho tá fǐkǎhǔ, làa bío wi mu
jumu yi, mu búenbúen na wi hǎ kùarǎa búenbúen
yi, á ǐ jǎ sã à mu wee bío bǐo kà:

«Le khòoníi, lè le kǎnbii, lè ho cùkú, lè ho pànká

á bío sã yǐa kará mu bá-zàmu kanmúiní wán,

là a Pioza yi fée hǎ lúlúio na jii mía yi.»

¹⁴ A 6a bùaa bùaa náa le: Amiina! A 6a nǐ-kǐa bóní
làa nùwã náa bèn líi búrá à 6a bùaanía 6a.

† 5:11 Mi lorí Daniyeele vùahǔ 7.10

6

O Pioza fù ho sò-mánu bío hèzín

¹ I bíníá le í loń, á ĩ mɔn ò o Pioza fù ho nín-yání sò-mánu na lá lan ho vūahũ jii. A ĩ ná ɓa bùaa bùaa náa yà-kéní sã ò o béra lòn vlohó na nà: «Buee khíí lén!»

² A ĩ le í loń, à léé cón-poni na. Yia yòora a á ɓuan le tée. O ɓúí nɔn mu bá-zàmu khènlúee wo yi ó o ɓúra á wàráa lòn san-béé á tɛn wà vaá fá ho fūuhũ.

³ O o Pioza fù ho jun níi sò-mánu na lá lan ho vūahũ jii. A ĩ ná ɓa bùaa bùaa náa jun níiso sã ò o béra: «Buee khíí lén!»

⁴ O o cúa ɓúí zoó ló hùeɛn lòn dǎhũ. Yia kará a wán ó o ɓúí nɔn ho pànká yi, ò o wé à ho hээрà yí keń ho tá wán, à ɓa nùpua wé ɓúe mín. O ɓúí nɔn ho khà-tó-tóní wo yi ó o ɓuan.

⁵ O o Pioza fù ho tɛn níi sò-mánu na lá lan ho vūahũ jii. A ĩ ná ɓa bùaa bùaa náa tɛn níiso sã ó o béra: «Buee khíí lén!» A ĩ le í loń, à léé cón-bírí na lua. Yia kará a wán á ɓuan le dèe na ɓa wee mɔnzá lè mu bío línlimu.

⁶ A ĩ ná bío ɓúí sã lòn nùpue tãmu ɓa bùaa bùaa náa sǐi yi à mu wee bío: «O nùpue wizon-kùure sámú sàáníi lé hã daa làn pámuárè dà-kéní yàwá. Ká mu lé hã sǐo, se léé làn pámuárè bío tɛn ho yàwá dà-kéní mu yi. Ká ho jiló lè ho *dǐvén ɓɛn à ũ día mí yàwá yi.»

⁷ O o Pioza fù ho náa níi sò-mánu na lá lan ho vūahũ jii. A ĩ ná ɓa bùaa bùaa náa níiso sã ó o béra: «Buee khíí lén!»

⁸ A ĩ le í loń à léé cón-khũunĩ na lua. Yia kará a wán yèni ɓa le Húmú. Ho nĩ-hǎnbó-lóhó bò a mǎn. Ho dímíjána nùpua ɓúenɓúen sankanèn cúa-náa níi

bìo dó 6a níi yi, à 6a 6úe 6a lè ho khà-tóní, lè le hĩni, lè mu vãmú, lè 6a zín-bùaa.

⁹ O o Pioza fù ho hònú níi sò-mánu na lá lan ho v̄ahũ jii, á ĩ m̄on hã mànákãwa 6úí le muinĩ yeenĩ tá. Bĩa bò le Dónbeenĩ bionĩ yi, á mà ho tũíá le jii á 6a 6ó, lé bán te mí mànákãwa.

¹⁰ Bìo kà lé bìo hã mànákãwa mu wee bío p̄np̄n̄: «Núhũso Dónbeenĩ na 6àn síi mía, yĩa lé ho tũíá poni 6ànsò, lé ho p̄ahũ yén fo ò pa á à siinĩnáa ho ðimĩná n̄pua júná á à ðiráa hã yúaa wa 6úeró bìo yi coon?»

¹¹ A le Dónbeenĩ n̄on hã s̄i-poa 6a n̄i-kéní kéní yi, à le bía n̄on 6a yi le 6a h̄ĩ mí s̄ia c̄inú à paráa 6a n̄inzàwa ton-sáwá, 6àn zàwa lè 6àn h̄inni na 6a à 6úe lè 6arén bìo síi jii síró.

¹² I binía le ĩ loĩ, á ĩ m̄on ò o Pioza fù ho hèz̄in níi sò-mánu na lá lan ho v̄ahũ jii, á ho tá dèkíó lè mí p̄anká. A le wii yèrèmaa ka kúirikúirikúirí, à ho p̄ihũ hón mùia hobobo lòn c̄ani.

¹³ Hã mànàayio wee tè lii lòn hánbío na ho pinpi-beenĩ wee díí.

¹⁴ Ho wáayi bun zon mín yi lòn p̄ahũ á v̄unun, á hã 6úaa lè hã táwá na mu jumu k̄inía yi, b̄un 6úen6úen lóka mí lara yi á v̄unun.

¹⁵ Ho ðimĩná 6úen6úen bá-zàwa lè 6a júnása, 6a dásíwá júnása, ho n̄àfòró 6ànsowà, bĩa p̄ankáwá wi, 6a wobáanĩ làa bĩa wi míten, 6a 6úen6úen h̄era sà míten hã k̄aní yi lè hã 6úaa hue-beera p̄enna.

¹⁶ A 6a wee bío lè hã 6úaa lè mí hue-beera: «Mí j̄i w̄en, à yĩa kará mu bá-zàmu kanmúiní wán à yí mi w̄en, ò o Pioza síiní wa júná.

17 Lé bio á yia kará mu bá-zàmu kanmúiní wán là a Pioza wizon-beeni na 6a à fi le cítii yi wãa dãn. A yia dà à kãní mítén le wizonle mu yi wón mía.»

7

Le Dónbeeni bò le fimini mi ton-sáwá buráa wán

1 Bũn mɔn, á ĩ mɔn le Dónbeeni tonkarowà nùwã náa à 6a ðĩn ho ðimíjã sãa mí bio náa yi á hò ho pinpiró hen na 6a ðĩnka yi, à ho yí và ho tá, lè mu ñun-beera, lè hã vĩnsia wán.

2 A ĩ bĩnía le ĩ loń, á ĩ mɔn le Dónbeeni tonkaro veere ò o ló lè le wii hènii. Le dèε na le Dónbeeni, ðio lé le mukãní bãnsò, á wee bè lè mí fimini ó o buan. O o bía bio kà pɔnpɔn lè le Dónbeeni tonkarowà nùwã náa mu, bĩa le nɔn ho pánká yi à 6a yáaráa ho tá lè mu ñun-beera:

3 «Ho tá lè mu ñun-beera lè hã vĩnsia á mi ðĩn yí yáa ká wa yí bò le fimini wán Dónbeeni ton-sáwá buráa wán yí vó.»

4 A bĩa le fimini mu bò wán á 6a zéenia ñii làa mi. Ba búenbúen wó nùpua muaaseé búará-hèñun làa muaaseé náa. Ba ló a *Isirayεεle ñipomu zĩ-ñúná búenbúen yi.

5-8 O *Zudaa zĩ-ñúhũ nùpua na le fimini mu bò wán lée muaaseé píru ñun. O o Urubẽn, là a Kaade, là a Azεεre, là a Nεfutalii, là a Manasee, là a Simiɔn, là a Levii, là a Izakaare, là a Zabulon, là a Zozεεfu, là a Bẽnzamεε, bán búenbúen zĩ-ñúná nùpua muaaseé píru ñun ñun á le fimini mu bò wán.

Ba zãamá-kúii ðĩn o Pioza yahó

⁹ Bũn mɔ̀n, á ĩ le ĩ loń, à léé minka zãamá-kúii na. Ba ɲii yí dà máa zũń. Ba ló ho ðímíńá kãna nùpua lè mí sǐwà búenbúen yi, hàrí ɓa wé lùe léé lùe, hàrí ɓa bío bíonĩ léé bíonĩ. I mɔ̀n ɓa à ɓa ðĩn mu bá-zàmu kanmúiní yahó, là a Pioza yahó. Ba zã hã sǐ-poa, á ɓuanka hã yùkúio vɔ̀nna à zéení le mí sǐa wan.

¹⁰ Bĩo kà lé bĩo ɓa wee bío pǎnpǎn:
«Wàn Dónbeenĩ na kará mu bá-zàmu kanmúiní wán là a Pioza,
lé bán kánía wen.»

¹¹ A ho wáayi tonkarowà búenbúen ðĩn kínía ɓa nĩ-kía ɓóní làa nùwã náa, lè ɓa bùaa bùaa náa na ðĩn kínía mu bá-zàmu kanmúiní yi á líí ɓúrá le yahó, á wee ɓùaaní le Dónbeenĩ

¹² ká ɓa a bío:
«*Amiina!
Mu bè-zũnminĩ lè ho dàńlò lè ho pànká á bĩo sã wàn Dónbeenĩ yi.

Le ko lè le kǎnbii lè ho cùkú.
Wa ko wà khòoní le à dé le b́arákà f́ééé hã lúluúio na ɲii mía yi.

*Amiina!»
¹³ A ɓa nĩ-kía nĩ-kéní wãa t̀àara mĩ: «Ba sǐ-poa ɓànsowà mu á fo zũ le? Ba wee lé wen?»

¹⁴ A ĩ bía nɔ̀n wo yi: «Wàn maá, ũnén lé fo zũ ɓa.»
O o nĩ-kĩnle mu bĩnía bía: «Bia kà lé bia kãa le lònbe-be-beenĩ* yi. Ba sɛera mí sǐ-zĩnia o Pioza cãni yi á hã wee ce pũiapũia.

¹⁵ Lé bũn te bĩo ɓa ðĩnnáa le Dónbeenĩ bá-zàmu kanmúiní yahó. Ba wee sá na le Dónbeenĩ yi le wisoni lè mí t̀nàahũ f́ééé le zĩ-beenĩ na bĩo sã le yi

* **7:14** Le lònbe-be-beenĩ: Mi Loń Matiye vùahũ 24.21; Maaki vùahũ 13.19

yi. A le Dónbeenì, òò kará mu bá-zàmu kanmúiní wán á à keń làa ba, á à pa 6a bïo.

¹⁶ Hini làa ju-hání máa bini máa òò òò 6a.

Wii máa bini máa ní 6a,

á wunwuró mún máa bini máa beé 6a lò.

¹⁷ Lé bïo ó o Pioza na wi mu bá-zàmu kanmúiní sïi yi á à pa 6a bïo làa bïo ó o pi-pa wee wé paráa mí pia bïo. O wé è dí 6a yahó á à varáa le ju-dání yi, òò wee na le mukáni binbirí, á le Dónbeenì á à sùuka 6a yèn-caa búenbúen.»

8

O Pioza fù ho hẹ̀jun ní sò-mánu

¹ Bïo ó o Pioza màhá fù ho hẹ̀jun ní sò-mánu na lá lan ho vūahū jii, á bïo ho wáyai búenbúen wó tétété á dó mí yi.

² A ì le ì loń, á ì mən le Dónbeenì tonkarowà nùwā hẹ̀jun na òò le Dónbeenì yahó. A 6a nən hā būaani dà-kéní kéní 6a yi. ³ A le Dónbeenì tonkaro veere búí ló á bueé òò le *ánsán cíníi dèe nísání. O buan ho lánpóhó na 6a wee wé cǐ mu bïo na sámu sí yi. Ho wó lè ho sánú. A 6a nən mu bïo na sámu sí cèrèe wo yi ò o cǐ mu ho yi ho *ánsán cíníi dèe na wó lè ho sánú wán, òò wi mu bá-zàmu kanmúiní yahó. A mu bïo mu làa bïa bïo sã le Dónbeenì yi floró ò o páani na le Dónbeenì yi.

⁴ A mu bïo na sámu sí na wee cǐ ho lánpóhó na ó o buan yi yíni làa bïa bïo sã le Dónbeenì yi floró á páania yòò òò le Dónbeenì.

⁵ Bún món ó o wáyai tonkaro mu khá hā donfūaa ho *ánsán cíníi á kúaa ho lánpóhó mu yi á kónkúaa kúaa ho tá wán lè mí pánká. Bïo ó o

kónkúaa há kúaa kà síi, á ho viohó ñuifkaa á nàmaaka, á ho tá dèkíó lè mí pànká.

Hã bũaani bïo náa na nín-yání wá

⁶ A ho wáayi tonkarowà nùwá hẹ̀ñun na òuan há bũaani wáa wíokaa mítén há wíló bïo yi.

⁷ O o nín-yání tonkaro wáa wá mí bũaani. Bïo ó o wá le, á ho viohó mànàayio, lè ho dǎhǎ, lè le cǎni lùnkaa mín yi á ðíndín tò ho tá yi. A ho tá lè mí vǎnsǎ lè mí ñíní bïo na cǎka búenbúen á à yí mu bàn sankanòn cúa-tín.

⁸ O o ñun níi tonkaro á wá mí bũaani. A bïo búii lòn búe-beeni na zà, á ba lèera dó mu yámú ñumu yi, á bïo yèrémáa wó le cǎni á à yí mu bàn sankanòn cúa-tín.

⁹ A ba bùaa na wi le cǎni mu yi á húrun. A há wonna na wi le yi mún fù.

¹⁰ O o cúa-tín níi tonkaro wá mí bũaani. A le mànàayi-be-beeni búii zà wó ho dǎhǎ kùera lion há vǎna lè há ñun-dǎa bàn sankanòn cúa-tín tín wán.

¹¹ Le mànàayiire mu yèni ba le Hènheró. A há vǎna lè há ñun-dǎa ñumu, á bïo yèrémáa wó mu ñun-hia á à yí mu sankanòn cúa-tín. A ba nùpua cèrèè húrun lé bïo ba ñun mu ñun-hia mu.

¹² O o cúa-náa níi tonkaro wá mí bũaani. A le wii, lè ho pǎihǎ, lè há mànàayio sankanòn cúa-tín tín níi á óóniá yi, á mu bàn khoomu sankanòn cúa-tín tín níi á wó. A le wisoni lè ho tínàahǎ sankanòn cúa-tín tín níi wó le tǐbíí cíkoon.

¹³ A í le í loí, á í mǎn duio búii ò o yóó wee déé ho wáayi firíírii á wee bío bïo kà pónpón: «Yéréké loo! Yéréké! Ho yéréké á à sá ho ðímíjá nùpua yi lé bïo le Dónbeeni tonkarowà nùwá tín na ká á à wí mí bũaani.»

9

Bïo wó hã bũaaní bïo hònú ní wíló mán

¹ O o cúa-hònú ní tonkaro wá mí bũaaní. A ì mán mànàayiire búí na kùera lion ho tá yi. Ho kòhú na nàyiló jii mía jii won-za á 6a nòn le yi.

² A le 6ueé héra ho kòhú na nàyiló jii mía jii, á le minka yínní ló ho yi kúntùn, á pon ho tá búenbúen yi á mu wó le tóbírí á le wii yí máa mi.

³ A 6a kòoyówá ló le yínní mu yi á 6era fò ho tá. Ba nòn ho pànká 6a yi à 6a wé táa 6a nùpua lè 6a naawà bïo síi.

⁴ A 6a bía nòn 6a yi le le jíní, lè hã v̄ns̄ia, làa bïo léé bïo na wee sà hã v̄nna à 6a yí t̄úii yi. Ká 6a nùpua na le Dónbeení fiminí mía wán lé bán mí dòn à 6a wé táa.

⁵ Ba yí nòn le ní 6a yi le 6a 6úe 6a nùpua mu, ká 6a màhá à beé 6a lò làa sòobéé á à dā hã p̄ina bïo hònú. Bïo 6a wee beé là a nùpue lò á ka lòn naa t̄aró v̄ia bïo síi.

⁶ P̄ahú na á b̄n̄ n̄ wé yi ká 6a nùpua wé è b̄io le mí lá húr̄un se mu s̄ūaaní. Eε ká 6a màhá máa hí. Ba sía wé è v̄a mu húmú yi. Eε ká 6a máa yí mu.

⁷ Ba kòoyówá mu ka lòn cúawa na 6a wíokaa hã h̄ia t̄aró bïo yi. Ba búenbúen j̄úná á mu bïo búí ponka yi lòn bá-z̄amu kh̄ènlúaa na wó lè ho s̄ánú. Ba yara ka lòn nùpua yara,

⁸ á j̄ún-v̄aní t̄úeeka lòn h̄áawa j̄ún-v̄aní. Ba j̄ia ka lòn kúdenwà j̄ia.

⁹ Ba kos̄ia ka lè hã ponka yi làa h̄n̄ló b̄iowa búí. Ba mía s̄a wee jí wùrùw̄arí wùrùw̄arí lòn wòtórówa lè mí cúawa na lùwa bò ò va hã h̄ia.

¹⁰ Ba z̄ūaa wi á ka lòn naawà z̄ūaa. Lé h̄n̄ z̄ūaa so á 6a à beé lè 6a nùpua lò hã p̄ina bïo hònú yi.

11 Ba kòoyówá mu béε lé o tonkaro na pan ho kōhú na nàyló jii míá yi. O yèni lè mu heberemu 6a le Abadon, ká mu κεεεkimu á 6a wee ve o làa Apoliyon, mu kúará le «Bè-yáaro.»

12 Bũn lé ho nín-yání yéréké na wó khíina. Yérékéwá bïo jùn á pá à bíní ì wé á à sǐ bũn yi.

Bïo wó hã bũaaní bïo hèzĩn nii wíló món

13 Bũn món ó o cúa-hèzĩn nii tonkaro á wǎ mí bũaaní. Á ho *ánsán cǐnii dèε na wó lè ho sǎnú, ðio wi le Dónbeenĩ yahó á tǎmu búí ló kónbúaa mí bïo náa yi á ĩ jǎ sǎ.

14 Mu tǎmu mu bía nɔn o tonkaro cúa-hèzĩn nii na 6uan mí bũaaní yi: «Ba tonkarowá na ló ho wáayi nùwǎ náa na 6a can ho muhú na 6a le Efaraate jii à ù fee kúia.»

15 O o feera 6a kúará à 6a búε ho ðímíjǎ nùpua sankanòn cúa-tĩn nii jùhú. Ba lá wíokaa 6a ðía á pannáa dén lúlúure so, hón pǐihú so, dén wizonle so, hón pǎn-kéní kéní so.

16 Barén hĩn-táwá na yòora 6a cúawa á 6a zéenia jii làa mi. Ba le 6a lé ho muaaseé khǐá-pírú pírú júná khǐá-jun.

17 Bïo á ĩ món lè 6a síí lé bïo kà: Ba búenbúen mu bïowa ponka kosǐa yi. Mu búí ka hùεen lòn dǎhú. Mu búí lé mu bè-búrán. Mu búí lé mu bè-dondó. Ba cúawa júná ka lòn kúdenwá júná. Ho dǎhú lè le yǐiní lè ho kǐrǐbǐ wee lé lè 6a jíní.

18 Mu bè-súmáa bïo tĩn mu, ho dǎhú lè le yǐiní lè ho kǐrǐbǐ na wee lé lè 6a jíní lé bïo 6óka ho ðímíjǎ nùpua. Bǐa mu 6ó búenbúen á à yí 6a sankanòn cúa-tĩn.

19 Ba cúawa mu pànkáwá wi 6a jini lè 6a zúaa yi. Mu bon, 6a zúaa júná wi á ka lòn háwá, lé hñn 6a wee 6óonínáa 6a nùpua yi.

20 Ká 6a nùpua na mu bè-sūmáa á yí yú yí 6ó, bán pá yí yèrémáa yí día mí wònna háló. Ba pá wee 6úaaní 6a cínáwa. Hã wònna na wó lè ho sánú, làa hĩa wó lè le wén-hñnló, làa hĩa wó lè ho tñjñn, làa hĩa wó lè hã huua lè hã 6ùεení, bñn na yí máa mi mu bño, á yí máa jí mu bño, á yí dà máa wé dèε, lé bñn á bán pá wee 6úaaní.

21 Ba nùpua 6úéró, lè mu nín-símú wéró, lè ho hã-fénló lè ho bá-fénló lè mí síiwà, lè ho kònló, bñn 6úen6úen á 6a pá yí yèrémáa á yí día wéró.

10

Ho vñn-za na á ho wáayi tonkaró buan

1 A ã bñnía le í loí, á ã mən le Dónbeenñ tonkaró 6úí na pànká wi, ò o ló ho wáayi wee lii. Le dùndúure pon wo yi lòn dà-zínii. A le bon-khñnle bánbáa o jñhũ. O yahó wee jñiika lòn wii, á zení ka lòn dñhũ bòròbòròwa.

2 Vñn-za 6úí na héra ó o buan. O nín-tiánñn zeñ ó o bò mu yámú jumu wán, ká a nín-káahón zeñ ó o bò ho tá wán,

3 ò o béra pñnpñn lòn kúden. Bño ó o béra ká síi, á ho vlohó nàmakaró bía hã zen cúa-hèjñn.

4 Bño á hón vlohó so nàmakaa khñína, á ã wi à ã túa bño ho nàmakaró mu bía, á ã jñá tãmu 6úí sã ho wáayi à mu bía: «Ho vlohó mu nàmakaró bñn jñi-cúa á ã 6ua ã dòn. Yí túa hã.»

⁵ O o tonkaro na á ì m̀n ò o d̀n mu yámú ɲumu lè ho tá wán, á h́onía mí nín-tiánin níi dá ho wáayi,

⁶ ò o báa lè le Dónbeenĩ yèni, d̀io wi b́n féεε hã lúlúio na ɲii mía yi, na léra ho wáayi làa b́io wi ho yi búenb́uen, lè ho tá làa b́io wi ho yi búenb́uen, lè mu yámú ɲumu, làa b́io wi mu yi búenb́uen. O b́ia: «Mu wáa máa b́ini máa mía.

⁷ Ǹnzoǹ na ó o h̀ɲun níi tonkaro á à ẃí mí b́uaani yi, b́un zoǹ ká le Dónbeenĩ b́io na le lá le mí ì wé na sà yi á à wé á ɲii ì sí, làa b́io le mánáa mu ǹn mí ton-sáwá na lé le ɲi-cúa fεεrowà yi.»

⁸ A mu tãmu na á ì lá ɲá sã ho wáayi á t́n b́inia b́ia b́io kà ǹn miĩ: «Vaa fé ho v́uahú na ó o tonkaro na d̀n mu yámú ɲumu lè ho tá wán b́uan.»

⁹ A ì b̀en vaá b́o a yi, á flora a le o na ho v́n-za mu miĩ. O o b́ia ǹn miĩ: «Nín-h́ia, wáa fé ho là. Ho líi wé hεε ũ ṕiohó yi hàrí ká ho lá ka lòn sòró ũ ɲii yi.»

¹⁰ A ì f́o ho v́n-za mu á là. Ho yoo b́òb́ò lòn sòró. B́io á ì là ho wó, á ho wó mu bè-hia ì ṕiohó yi.

¹¹ A ba b́ia b́io kà ǹn miĩ: «Fo ko à ũ pá b́ini bue b́io le Dónbeenĩ le mí ì wé lè ho d̀míɲá kãna ǹpua lè mí síiwà c̀èrèε, hàrí ba b́io b́ionĩ léε b́ionĩ, lè ba bá-zàwa c̀èrèε.»

11

Ba nùwã ɲun na wee mí ho t̀tia le Dónbeenĩ ɲii

¹ O o b́ui ǹn le kãani na ba wee m̀nzã lè mu b́io miĩ, ò o b́ia làa mi: «Vaa m̀nzã le *Dónbeenĩ źi-beeni, à m̀nzã ho *ãnsãn ćini d̀ε. Ba ǹpua na wi le Dónbeenĩ źi-beeni mu yi á wee b́uaani le, á ũ mí à źin ɲii.

² Ká le zǐ-beeni mu b̀an lún á ù yí m̀nzá. Hón díá ǹn b́a yí zǔ le Dónbeeni yi. Ba à yonka ho lóhó na b́o sá le Dónbeeni yi há p̀ina búará-jun làa b́o jun yi.

³ Ba nùwá jun na wee m̀i ho tũá í jii á ì tonka à ba bueé fεε í ji-cúa. Ba à zǐ há s̄a na wee zéeni le mu yúmú wó ba wán á à fεeraa í ji-cúa mu há wizooní khiá-pírú jun làa búará-tin yi.»

⁴ Bán nùwá jun so lé há Oliivewa v̄ns̄a b́o jun là há f̄ntá-cúawa b́o jun, há b́o b́a háani.* Ba đin o Nùh̄so na wi ho đimíj́a búenb́uen jùh̄ wán yahó.

⁵ Ká a búí le mí ì wé ba làa bè-kohó, á ho d̄sh̄ ù lé là ba jini léé cí ba zúkúsa á à búé. Lé kà síi á ȳa le mí ì wé ba làa bè-kohó á à híraa.

⁶ Ba yú ho p̀anká á à h̄eraa ho v̄iohó á ho máa tè, p̄ah̄ na ba wee fεε le Dónbeeni ji-cúa yi. Ba dà à yèrèma mu jumu á mu ù wé le c̄ani. Ba dà à wé á mu bè-s̄máa là mí síwà wé è sá ho đimíj́a yi túntún ho p̄ah̄ na sí ba yi.

⁷ Ká há ji-cúa na ba ko ba fεε á fεera vó, ó o ȳa búí á à lé ho k̄sh̄ na n̄yiló jii mía yi á léé fi làa ba. O ò d̄an ba, á à búé ba.

⁸ A ba n̄-hinmu ba à kúia ba nùpua f̄emínló lahó yi, ho ló-beeni na ba búaa ba Nùh̄so yi ho *kùrùwá wán á bó. Ho ló-beeni mu yèn-wàah̄ ba le *Sod̄omu tàà *Ezipite.

⁹ Ba nùpua na ló ho đimíj́a k̄ana nùpua là mí síwà búenb́uen yi, hàrí ba wé lùe léé lùe, hàrí ba b́o b́oni léé b́oni, t̄ah̄ á bueé đin á à loí ba nùwá jun mu n̄-hinmu há wizooní b́o tin là mí canko

* 11:4 Mi loí Zakari v̄ah̄ 4.3, 11-14

yi, á à pǐ le 6a máa nùu.

¹⁰ Ba nùpua na ho ðímǐjá yi sǐa á à wa bǐo 6a húrun bǐo yi. Ba à dí mu sǎnú á à hǎ mín lè mu bǐo, lé bǐo 6a ǵi-cúa fεεrowà nùwǎ ǵun mu á beérarǎa 6a lò làa sòobéε.

¹¹ Ká hǎ wizooní bǐo tǐn lè mí canko mu khiina, á le Dónbeenǐ kúaa mí sǒnsǎmu na wee na le mukǎnǐ 6a yi á 6a vèera hǐnǒn. A bǐa mu wó yǐo yi búenbúen zǎna làa sòobéε.

¹² A 6a nùwǎ ǵun mu ǵá tǎmu búí sǎ pǎnpǎn ho wáayi à mu wee bío làa ba: «Mi buee yòo hen.» A 6a hǐnǒn yòó wà hǎ dùndúio wán ká 6a zúkúsa ðǐn wee loí.

¹³ Ho pǎn-kéní mu yi à búnn ho tá dèkío lè mí pǎnká, á fù ho lóhó sankanèn của-pírú níi. Nùpua na húrun mu yi lée muaaseé hẹ̀n. Bǐa fera yí húrun bán zǐnkaa, á 6a búaanía le Dónbeenǐ na wi ho wáayi.

¹⁴ Ho của-ǵun níi yéréké khiina, á hen làa cǐnú ká ho của-tǐn níi ì buen.

Bǐo wó hǎ búaaní bǐo hẹ̀n níi wǐló mǎn

¹⁵ O o hẹ̀n níi tonkaro wǎ mí búaaní, á tǎmu cèrèe bía pǎnpǎn ho wáayi:

«Wa Núhúso Dónbeenǐ làa *Yia ó o mǎn léra á ho ðímǐjá béenǐ bǐo màhá wǎa sǎ yi binbirí, á le Dónbeenǐ á à dí le béenǐ féεε hǎ lúlúio na ǵii mía yi.»

¹⁶ A 6a nǐ-kǐa 6óní làa nùwǎ náa na kará mí bá-zàmu kanmúiní wán le Dónbeenǐ yahó á líí búrá à 6a wee búaaní le Dónbeenǐ

¹⁷ ká 6a à bío:

«Núhúso Dónbeenǐ,
ũnén na dà mu bǐo búenbúen,

na wi fέεε á wi ká bǐo búí dǐn yí léra,
 wa wee dé ũ bǎrákà,
 lé bǐo á ũ pànká na jii mǐa lé hón fo lá lè ũ
 béenǐ.

18 Ho dǐmǐjǎ kǎna nùpua sǐa cǎ foñ,
 èe ká ũnén lé yǐa sǐi wǎa wee cǐ 6a yi.
 Ho pǎahǔ dǎn à ũ fǐ le cítii bǐa húrun búenbúen
 wán.
 Ho pǎahǔ dǎn à ũ sàání ũ ton-sáwá na lé ũ jǐ-cúa
 fεerowà,
 làa bǐa bǐo sǎ foñ yi, bán na wee kǎnbi fo,
 bǐa bǐo jǐuhǔ wi làa bǐa bǐo jǐuhǔ mǐa.
 Ho pǎahǔ dǎn à ũ yáa bǐa wee yáa ho dǐmǐjǎ
 nùpua.»

19 Bǐo 6a bǐa wó, á le *Dónbeenǐ zǐ-beenǐ na wi ho
 wáayi jii héra. A le páníi bonkonǐ día wee mǐ.
 A ho viohó juiikaa á nàmakaa. Ho tá dèkíio lè mí
 pànká á ho viohó mànàayio tò cèrèe.

12

Bǐo ó o hǎa là a yǐa wó làa mǐn

¹ Bǐn mǎn á yéréké bè-beenǐ búí zéenia mǐten ho
 wáayi. O léee hǎa, á le wii pon yi lòn dà-zǐnii á bò mí
 zení ho pǐihǔ wán. O búra mu bá-zàmu khǎnlúee
 na wó lè hǎ mànàayio píru jún.

² O sǎní dǎn á wee búe, ó o wee wá pǎnpǎn.

³ A yéréké bè-veere búí bǐnǐa zéenia mǐten ho
 wáayi. Mi loñ, o léee jǐa be-beenǐ búí sǐí á ka hùεen
 lòn dǎhǔ. O júná léee bǐo hẹ̀jún, ká a wǎa léee bǐo
 píru. O júná mí bǐo hẹ̀jún á mu bá-zàmu khǎnlúe-
 zàwa búra yi.

4 O sàara hã mànàayio sankanòn của-tĩn nĩ lè mí zĩnĩ á kúaa ho tá yi. O ɲia be-beenĩ mu đĩn o hãa na sãní wee búe yahó. O wi ká a ton ò o lá a za vĩ.

5 O o hãa mu ton mí za báa. O za mu khii sùwanĩ mí pànká ho đĩmĩná kãna nùpua búenbúen wán. Bĩo ó o ton, ó o za dèenĩa fó bũn wán á buan yòora le Dónbeenĩ lè mí bá-zàmu kanmúinĩ cón.

6 Ká a hãa wón lùwa van ho lahó na le Dónbeenĩ wiokaa ká làa wo yi le dùure yi. Lé bĩn ɓa à pa a bĩo yi hã wizoonĩ khiá-pírú ɲun làa búarã-tĩn pãahũ.

7 A hã fio wãa củaana ho wáayi. Le Dónbeenĩ tonkarowà lè mí ɲúhũso Misɛɛle á fun là a ɲia be-beenĩ mu lè mí tonkarowà,

8 á dàɲna ɓa á ɓa lahó wãa mía ho wáayi.

9 Ba ɲon wo lè mí tonkarowà léra bĩn. O ɲia be-beenĩ mu lé o hãa na wi bĩn hàánĩ.* Ba wee ve o làa Ni-bàkáló táa Satãni. Lé orén wee khà ho đĩmĩná nùpua búenbúen vĩinĩ. Ba ɲon orén lè mí tonkarowà búenbúen kúaa ho tá yi.

10 A ĩ ɲá tãmu búii sã ho wáayi à mu wee bío bĩo kà pónpón:

«Le Dónbeenĩ wãa kãnía wen hã làa na kà wán.

Le zéenĩa le mí dà mu bío búenbúen,

le mí lé o béc.

Le zéenĩa le yĩa le mɔn léra á ho pànká búenbúen nɔn yi.

Lé bio á yĩa lá wee đĩn wán Dónbeenĩ yahó à bàká wán zàwa lè wán hĩnni yi

le wisoni lè ho tĩnãahũ le ɓa wó khon á ɓa ɲon léra ho wáayi.

11 Wán zàwa lè wán hĩnni á dàɲna a o Pioza cãni pànká yi,

* 12:9 Mi Loĩ Bĩo ɲúhũ Búeenĩ vũahũ (Genèse) 3.1-15

làa bïo 6a mà le le Dónbeení bióní lé ho tũíá poni pánká yi.

Ba mukání bïo yí here 6a yi, á 6a yí zãna mu húmú.

¹² Lé bïn nɔn á minén na wi ho wáayi búenbúen wãa zãmaka.

Ɛε ká minén na wi ho tá wán làa bïa wi mu numu yi á ho yéréké bèn n̄ sá yi.

Lé bïo ó o Satãni lion mi cón. O s̄i cã lè mí sòobéé lé bïo ó o zũ le ho pãahũ na ká a yi ka c̄inú.»

¹³ Bïo ó o n̄ia be-beení zũna le 6a nɔn wo dó ho tá yi wó, ó o bò a hãa na ton o za báa yi wee na.

¹⁴ A 6a nɔn hãa mía búí o hãa mu yi lòn duio be-beení mía, ó o déera vannáa le dùure yi, ho lahó na le Dónbeení wíokaa ká làa wo yi. Lé bïn 6a à pa a bïo yi hãa lúlúio bïo t̄in lè mí sankã pãahũ. O o n̄ia be-beení na mún lé o háa mu na wi bïn hàání máa yí o máa wé làa d̄ε.

¹⁵ O o háa mu kũna mu numu á mu vãná lòn muhũ numu á bò a hãa món wà vaá lá a.

¹⁶ Ká ho tá màhã séenía o hãa á héra mí n̄ii à ho d̄εnía vã mu numu mu búenbúen véenía.

¹⁷ Bïo mu wó ká, ó o n̄ia be-beení mu s̄i cã a hãa yi, ó o b̄inía wà vaá wee fi là a zàwa na ká. Bán zàwa so lé 6a n̄upua na wee bè bïo le Dónbeení bò henía yi, á bò ho tũíá poni na ó o Yeesu zéenía làa ba yi.

¹⁸ O n̄ia be-beení mu wà vaá ð̄in mu yámú numu n̄ii.

13

Oyia na ló mu yámú numu yi bïo

¹ A ï b̄inía le ï loñ á ï m̄ɔn yã búí ò o ló mu yámú numu yi. O n̄uná lée bïo h̄ɛn̄un, á wãa lée bïo

pírú. Hã wãa mu mí bïo pírú zíníá là mu bá-zàmu khònlúe-zàwa. Hã òúná mu á 6a túara hã yènnáa wán á là là le Dónbeení.

² O yíá mu ka lòn manòn mùindaa. O nín-khonna ka lòn búe-khá nín-khonna, á òii ka lòn kúden òii. O o òiá be-beení á nòn mí pànká bàn síi wo yi, á nòn mí bá-zàmu bàn síi wo yi.

³ O yíá mu òúhú dà-kéní ka là 6a hà ho ó o lá à hí. Éé ká ho màhá bíníá wan. Bïo mu wó ká á ho òimíjá òipomu búenbúen wó coon mu bïo yi, á 6a tà a yíá mu bïo.

⁴ Á 6a wee búaaaní a òiá be-beení lé bïo ó o nòn mí pànká bàn síi wo yi. Ba mún wee búaaaní a yíá mu ká 6a à bío: «Yíá á à tée là a yíá mu wón míá. Yíá dà a míá.»

⁵ O yú le níi ò o wé yáa mí òii yi ká a là le Dónbeení. Bún bàn wéró níi nòn wo yi hã òiina búarà-òun làa bïo òun yi.

⁶ O o wee bío hã bín-kora léé le Dónbeení yi ká a là le yèni, làa hen na le wi yi, làa bíá wi ho wáayi.

⁷ O yú le níi o ò fi làa bíá bïo sã le Dónbeení yi à dàní 6a. O yú ho pànká ho òimíjá kãna òupua là mí síiwà búenbúen wán, hàrí 6a keí lùe léé lùe, hàrí 6a bío bíoní léé bíoní.

⁸ Ho òimíjá òupua búenbúen á à búaaaní a. Bán na yènnáa yí túara hàrí ho òimíjá òúhú búeeníi bíá yú le mukãní binbirí yènnáa vùahú yi, hĩa ó o Pioza na 6a 6ó te, lé bán á à búaaaní a.

⁹ Yíá wee òi bïo, à bànso òi bïo á à bío:

¹⁰ Yíá ho kàsó zoró sã yi, wón ò zo ho. Á yíá ho khà-tóní húmú sã yi, wón 6a à búe làa ho. Lé bún á bíá bïo sã le Dónbeení yi ko 6a hí mí síá yi, à wíoka dé mí síá le Dónbeení yi.

O yia na lo ho ta yi bio

11 A i binia le i loŋ á i tin mon yia bui ò o lii lo ho ta yi. O waa le mu bio nun á ka lon Pioza waa. Ka a mahã wee bio la a jia be-beeni bio sii.

12 O nin-yani yia panká ban sii ó o yu bera a na ò o we sá a yahó. O wee kika ho dimina nupua buenbuen yi á ba buaani a nin-yani yia na ba ha ó o la á hi ka a mahã binia wan.

13 O wee we mu yereke be-beera. O yaa wee we á ho dshu le ho wayi lii á ba nupua buenbuen mi.

14 O wee vini ho dimina nupua le bio ó o yu le ni á weraa bun yereke biowa so o yia na lo mu yamu numu yi yahó. O wee bio le o yia na ba ha le ho ka-toni ó o yi hurun, á ba mi ban kansi á deraa ho cuku wo yi.

15 O yu ho panká ò o de le mukani o kansi mu yi ò o we dan bio, ò o mun dan bue bia buenbuen na le mi ma buaani a kansi mu.

16 Bia bio juhu wi laa bia bio juhu mia, ho naforo bansowa le ba ni-khenia, ba nupua na wi miten le ba wobani, ban buenbuen ó o yia mu wee kika yi á ba be le flimini mi nin-tiani nini wan taá mi guraa wan.

17 Ka le flimini mu mia nupue wan, á banso yi da bio ma ya, ó o mun yi da bio ma yeé. Le flimini mu le o nin-yani yia yeni, taá ho mló jii na ma le le yeni mu.

18 Ba nupua ko ba le mi yiwa hen sese: Yia zu mu bio, á banso da á zuru o yia mu yeni mló jii ban kura. Mu wee zeni a nupue bio. Ha jii lee 666.

14

O Pioza laa bia le Donbeeni ya bio

¹ A ã binia le ì loń à lée Pioza na le búee na 6a le Sion búee wán. Ba nùpua muaaseé búará-hèṅun, làa muaaseé náa páanía wi le wán làa wo. Ba nùpua mu ó o Pioza lè mín maá yènnáa túara 6uráa wán.

² A ã ná tãmu búí sã ho wáyai lòn ṅun-beenĩ vãnáló. Mu sã mún wee jí lòn viohó na wee nãmaka lè mí pánká. Mu sã wee jí lòn kòncówá na 6a wee búá.

³ Ba nùpua mu búenbúen dín mu bá-zãmu kanmúiní, lè 6a búaa búaa náa, lè 6a ñi-kíá yahó à 6a wee sío le len-finle. Nùpue na dà le leni mu á à sío mía ká mu yínǎń 6a nùpua muaaseé búará-hèṅun làa muaaseé náa mu na le Dónbeenĩ yà ho ðimíńá nùpua tãhũ.

⁴ Bán á yí páanía làa hãawa yí mǎn hùúu á 6a wee ce le Dónbeenĩ yahó. Ba wee bè o Pioza yi à varáa hã lùà búenbúen na á wón wee va yi. Ho ðimíńá nùpua tãhũ á 6arén lé bia le Dónbeenĩ yà á 6a bío sã lerén là a Pioza yi lòn bè-yáa bío síi.

⁵ Ba yí fã sabéré yí mǎn hàrí lòn wizoń-kení. Wékheró bío yí dà máa mĩ máa léé 6a yi.

Ho wáyai tonkaro búí wee bío le Dónbeenĩ citii bío

⁶ A ã binia le ì loń á ã mǎn wáyai tonkaro búí ò o yòó wee dée ho wáyai firícíríi. O wà 6ueé bue le bín-tente na wi bín féeé á ṅii mía á à na ho ðimíńá kãna nùpua lè mí síiwà búenbúen yi, hàrí 6a keń lùe lée lùe, hàrí 6a bío bionĩ lée bionĩ.

⁷ O wee bío bío kã pǎnpǎn: «Mi wé kǎnbi le Dónbeenĩ à lén le yèni. Lé bío le Dónbeenĩ citii fló pãahũ dǎn. Mi wé búaaní le Dónbeenĩ na léra ho wáyai, lè ho tá, lè mu ṅumu búenbúen.»

⁸ O o jun ní wáayi tonkaro na bò a nín-yání tonkaro món, á wee bío bío kà: «Ho *Babiloona beenĩ bío yáara loo! Ho bío yáara! Ho dèéra ho ðímíná nùpua búenbúen lè ho bá-fénló lè ho há-fénló lè mí síiwà làa sòobéé lòn *dìvén na ho juiína làa ba.»

⁹ Bún món ó o tìn ní wáayi tonkaro na bò a jun ní món, á bía bío kà pónpón: «Yia wé è bùaaní a yia na ló mu yámú jummu yi lè mí kansí, ká òanso ó o yia mu flimini wi buure taá o níi wán,

¹⁰ á wón le Dónbeenĩ síi á à cǐ yi làa sòobéé. Mu ù wé lòn ðivén na here á le Dónbeenĩ juiína lè òanso. O lò á à be làa sòobéé ho kiríbì na wee cǐ yi ba tonkarowà na bío sã le Dónbeenĩ yi là a Pioza yahó.

¹¹ A ho dǎhǎ na wee beé o lò á máa hí máa mi. Ho yiini wé è lé fèèè há lúlúio na jii mía yi. Mu bon, bán na wé è bùaaní a yia lè mí kansí, na óa à bè o yia mu flimini wán, bán lò khíi wé è be le wisoni lè ho tinaahǎ fèèè.»

¹² Lé bún á bía bío sã le Dónbeenĩ yi, bíi wee bè bío le bò henía yi á yí binía o Yeesu món, á ko óa hí mí sía yi.

¹³ I jǎ tǎmu búii sã ho wáayi, à mu bía: «Túa bío kà: Bía wee hí ká óa páanía là a Núhúso bán júná sí bío ká wán.» A le Dónbeenĩ Hácírí le úuu le bán júná sí. Le óa à vǎn le lònbee na óa lá bío yi. Ba bè-wénia wee zéeni le óa tonló sá se.

Lé mu bío khèró pǎahǎ wǎa ðǎn

¹⁴ A ĩ binía le ĩ loń à léé dùndúure dà-poni na, ò o búii lòn nùpue kará le wán. O búra mu bá-zàmu khènlúee na wó lè ho sǎnú, á óuan le khónle na jia wi.

15 O o tonkaro búí zoó ló le *Dónbeenĩ zĩ-beenĩ na ho wáayi yi á wee bío p̄np̄n̄n̄ làa yĩ kará le dùndúure wán: «Lá ũ kh̄n̄le à ũ khè mu b̄io ho tá wán, mu khèró p̄ahũ d̄n̄.»

16 A yĩ kará le dùndúure wán w̄aa khò mu b̄io ho tá wán búenb̄uen véenía.

17 O o tonkaro búí b̄inía zoó ló le Dónbeenĩ zĩ-beenĩ yi ho wáayi, á mún buan le kh̄n̄le na jia wi.

18 O o tonkaro búí na wee loń le muinĩ yeenĩ d̄shũ b̄io á zoó ló ho *ãns̄n̄ c̄ĩn̄i lùe yi. O wee bío b̄io kà p̄np̄n̄n̄ làa yĩ buan le kh̄n̄le na jia wi: «Lá ũ kh̄n̄le à ũ lii khé ho èrèz̄én na ho tá wán búenb̄uen, ho w̄aa bon.»

19-20 O o wáayi tonkaro mu lii khó ho èrèz̄én búenb̄uen á lée kúaa le dà-beenĩ na ba wee jaa ho yi ho donk̄lahũ. Le dà-beenĩ na ho èrèz̄én wee jaa yi á wee zéeni le Dónbeenĩ sí-c̄ĩlè b̄io. Ba lée jaana ho èrèz̄én mu, á mu wó le c̄ani v̄n̄aa yú h̄a kilom̄eterewa kh̄iá-t̄in̄ síi, ká le booró wee dé o cúa à ká a p̄uhũ.

15

Le Dónbeenĩ tonkarowà le mu bè-sũmáa b̄io

1 A ĩ b̄inía le ĩ loń á ĩ m̄n̄n̄n̄ yéréké bè-beenĩ búí ho wáayi na wó mi coon. ĩ m̄n̄n̄n̄ Dónbeenĩ tonkarowà nùw̄a h̄èj̄un, á buanka mu bè-sũmáa b̄io h̄èj̄un. B̄in̄n̄ bè-sũmáa so lé b̄io á à tíi le Dónbeenĩ sí-c̄ĩlè jii.

2 A ĩ b̄inía le ĩ loń á ĩ m̄n̄n̄n̄ b̄io búí lòn saahó na jumu wee ce wéréwéré lòn mákã d̄uhũ á ho d̄shũ mún wi yi. B̄ia dàńna a yĩ lè mí kans̄i lè ho m̄lò jii na màa là a yèni, lé bán d̄in̄ ho saahó mu

wán. Ba buan hã kòncówá na le Dónbeenĩ nɔn 6a yi,

³ á wee sío le Dónbeenĩ ton-sá *Mɔyize là a Pioza leni:

«Núhũso Dónbeenĩ na dà mu bïo búenbúen,
bïo fo wee wé búenbúen lé mu bè-beera, mu
wee wé 6a nùpua coon.

Dímíjǎ kǎna búenbúen béε,
bïo fo wee wé búenbúen á térénna, mu ðĩn ho
tũíá poni wán.

⁴ Yia máa kǎnbi fo
wón mía.

Yia á à pǐ máa bùaaní fo
wón mía.

Fo lé le Dónbeenĩ ũ dòn, ũ síi mía.

Ho dímíjǎ kǎna nùpua búenbúen á ðueé bùaaní fo
lé bïo á ũ wee wé bïo térénna à 6a mi.»

⁵ Bũn món á ï mɔn à le zĩ-beenĩ na ho wáyai
jii héra. A hã pǔnsòni bükú na wee zéeni le le
Dónbeenĩ wi lè mí nǐpomu á zoó día wee mi.

⁶ A le Dónbeenĩ tonkarowà nùwǎ hẹ̀nun mu na
buan mu bè-sũmáa bïo hẹ̀nun á zoó ló le zĩ-beenĩ
mu yi. Ba zǎ hã báká túa bè-poa pũiapũia, á canka
míten lè hã nín-kéníwà na tá lè ho sǎnú.

⁷ A 6a bùaa bùaa náa na kǐnía mu bá-zàmu
kanmúiní yi yà-kéní á nɔn hã lánpóra bïo hẹ̀nun
na wó lè ho sǎnú ho wáyai tonkarowà nùwǎ
hẹ̀nun mu yi. Hã lánpóra mu sú lè le Dónbeenĩ na
wi fɛɛɛ hã lúlúio na jii mía yi sí-cíilè.

⁸ A le *Dónbeenĩ zĩ-beenĩ wǎa sú lè le yĩini. Le
yĩini mu wee zéeni le Dónbeenĩ cükú lè le ðánlò
bïo. A nùpue yí dà máa bĩnĩ máa zo le, ká mu bè-
sũmáa bïo hẹ̀nun na 6a tonkarowà mu buan á yí
khíina.

16

Mu bè-sūmáa bïo hẹ̀nun bïo

¹ A ì jà tãmu búí sã pónpón zoó le *Dónbeenĩ zĩ-beenĩ yi à mu bía bïo kà nòn 6a tonkarowà nùwã hẹ̀nun mu yi: «Le Dónbeenĩ sí-cíflè na wi hã lánpórà mu yi á mi kónkó kúia ho tá wán.»

² O o nín-yání tonkaro kónkúaa mí lánpóhó yi bïo kúaarà. A mu hínòn wó hã càkà-sūmáa bïa búenbúen na ó o yia fimiñi wi wán, bïa wee bùaaní a yia mu kansì.

³ O o òun níi tonkaro kónkúaa mí lánpóhó yi bïo kúaa mu yámú òumu yi, á mu yèrémáa ka lòn nì-hío cãni. A 6a bùaa na wi mu yi búenbúen húrùn.

⁴ O o tìn níi tonkaro kónkúaa mí lánpóhó yi bïo kúaa hã vūna lè hã òun-dáa yi, á hã òumu yèrémáa wó le cãni.

⁵ A ì jà ò o tonkaro na mu òumu bïo wi níi yi á bía:

«Ūnén na wi féεε á wi ká bïo búí òun yí léra, ū síi mía.

Bïo fo fã lè ū cítii á téréna.

⁶ Ba nùpua kúaarà ū òi-cúa fεεrowà cãni làa bïa bïo sã foñ na ká cãni,

á fo 6èn nòn le cãni 6a yi le 6a òu. Mu yú 6a.»

⁷ A tãmu búí ló ho *ánsán cínii, á ì jà. Mu bía: «Mu bon, Nùhũso Dónbeenĩ na dà mu bïo búenbúen, bïo fo wee fi lè ū cítii á téréna, mu òun ho tũíá òni wán.»

⁸ O o náa níi tonkaro kónkúaa mí lánpóhó yi bïo kúaarà le wii wán. A le wii yú le níi wee cĩkaráa 6a nùpua lè mí dõhũ,

⁹ á le cĩkaa 6a làa sòobéε. A 6a wee là le Dónbeenĩ, dén na pánká wí mu bè-sūmáa mu

wán. Ba yí tà à yèrémá mí yilera lè mí wára à dérása ho cùkú le Dónbeenĩ yi.

10 O o hònú nĩ tonkaro kónkúaa mí lánpóhó yi bĩo kúaará a yĩ bá-zàmu kanmúiní wán. A hã kãna na ó o wi òhũ wán á le tĩbí-cúaa dó wán. A 6a nùpua wee cúaaka mí ðenní lé bĩo 6a lò wee beráa.

11 A 6a wee là le Dónbeenĩ lé bĩo hã càkává wee beéráa 6a lò à 6a pá yí tà yí yèrémáa yí día mí wénkora wéró.

12 O o hèzĩn nĩ tonkaro kónkúaa mí lánpóhó yi bĩo kúaa ho muhũ na 6a le Efaraate yi, á ho òumu vã bèra a na à 6a bá-zàwa na ló lè le wii hènĩi 6uee dàní khĩi.

13 A ï bĩnía le ï loń á ï m̃on cínáwa bùaa tĩn 6úu à 6a wee lé 6a bùaa bùaa tĩn òiní yi. Ba ka lòn béèwa. O yà-kéní wee lé o òia be-beenĩ òiní yi, ká a 6úu wee lé o yĩ na ló mu òumu yi òiní yi, ká a yà-kéní wee lé yĩ na wee fεε hã òi-cúa na yí bon òiní yi.

14 Ba lé o *Satāni tonkarowà na wee wé mu yéréké bĩowa. Ba à hĩnĩ ò tē ho ðimĩná 6úen6úen bá-zàwa yi á à ve, à 6a 6uee tá hã hĩa lè le Dónbeenĩ, dēn na dà mu bĩo 6úen6úen, le Dónbeenĩ mu wizon-beenĩ zòh.

15 O o Nùhũso bíá: «Mí loń! I 6ueé yòoka mí wán là a kònló bĩo. Yia fánía mí yĩo, á wee zĩ mí sĩa fεεε bèra a na ò o yí vará mí bírí ï 6uenlò pãahũ à hã òiyio dí, wón 6ànsò òhũ sí.»

16 Ba cínáwa mu von ho ðimĩná bá-zàwa 6úen6úen kúaa mín wán ho lahó na 6a le Haamakedon lè mu heberemu yi.

17 O o hènun nĩ tonkaro kónkúaa mí lánpóhó yi bĩo kúaa ho pinpiró yi. A tãmu 6úu ló mu bá-

zàmú kanmúiní yi zoó le *Dónbeení zǐ-beení yi, á bía pónpón: «Mu wǎa wó.»

¹⁸ Ho viohó ɲuiíkaa á nàmakaa, á ho tá dèkíó lè mí pànká. A lá ɓa nùpua lénló ɲii wán ɓuee ɓúe ho pǎahú mu yi á ho tá dèkéro mu ɓàn síi dǐn yí wó yí mɔn.

¹⁹ A ho ló-beení bénkkaa lè hǎ cúa-tǐn, á ho dímíɲá kǎna lórá ɓúenɓúen fù. Le Dónbeení yí céra ho ló-beení *Babiloona yí día. A ho dǐvén na wee zéení le le Dónbeení síi cá lè mí sòobéε bǐo á le kíkkaa ho yi á ho ɲun.

²⁰ Hǎ kǎna na mu ɲumu kíniá yi lè hǎ ɓúaa ɓúenɓúen vǔnun, á nùpue yí máa mi.

²¹ Ho viohó mànàayi-beera tò lion ɓa nùpua wán. Le mànàayiire dà-kéní líró dà à yí kiloowa ɓúará-ɲun làa píru síi. A ɓa nùpua là le Dónbeení le minka lònbee na yú ɓa hǎ mànàayio mu ɓǐo yi. Le lònbee mu ɓàn síi mía.

17

O hǎa na sòobáa wee yèé mítén bǐo

¹ Bún món á ɓa tonkarowà nùwǎ hènun na ɓuan hǎ lánporá nǐ-kéní vá ɓueé ɓó mǐi ò o bía: «Buen le ǐ zéení ɓǐo á ǐ ò sínínáa o hǎa na sòobáa wee yèé mítén dàkhíina ɲuhú làa fo, yǎ kará mu ɲun-beera ɲii.

² Ho dímíɲá kǎna bá-zàwa wee fé o. Ho dímíɲá nùpua mún wee fé o làa sòobéε, ó o ɓǐo wee khéení ɓa lòn *dǐvén na ɓa ɲun.»

³ A le Dónbeení Hácírí pànká kera ǐ wán, ó o tonkaro mu ɓuan mi vannáa le dùure yi. A ǐ mɔn hǎa ɓúí le dùure mu yi ká a kará a yǎ yà-muhú ɓúí wán. O yǎ mu ɲúná lé hǎ ɓǐo hènun á wǎa lé hǎ ɓǐo

pírú. O sǎnía búenbúen wó lè hǎ yènnáa na wee là le Dónbeení.

⁴ O hǎa mu na kará a wán zǎ le dà-muhú cǔencǔen. O bè-zǐnia á wó lè ho sǎnú, lè hǎ *hue-sení lè mí síwà na yàwá here. O buan le nuuníi dèe na wó lè ho sǎnú. Le sú lè mu bío na wee zéeni a yírà-wará là a bá-fénló na ó o wee wé.

⁵ Le yèni búí na kúará sà yi á túara a buure wán, le

«Babiloona BEENÌ,
HÁAWA NA WEE YÈÉ MITEN LÈ HO DÍMÍJÁ YÌRÁ-WÁRÁ
BÀN NU.»

⁶ I mǎn o hǎa mu ò o nun le cǎni á sù wee khée. Bǐa bío sǎ le Dónbeení yi, bǐa mà ho tǔiá o Yeesu nii lé bán te mí cǎni.

Bǐo á ì mǎn wo kà, ó o bǐo wó mi coon làa sòobé.

⁷ O tonkaro mu bía le léee webio nǎn ó o hǎa mu bǐo wóràa mi coon. O bía: «Bío ó o hǎa mu, là a yǐa na ó o kará wán bío karáa á ì benka à na foñ. O yǐa mu lé o yǐa na núná lé hǎ bío hènun, á wǎa lé hǎ bío pírú.

⁸ O yǐa mu na fo mǎn á yǐo lá wi lua, ká bǐo kà wán ó o húrun. O ko ò o vèe lé ho kǎhú na nàyló nii mía yi, à bǐo léee yáa búenbúenbúen. Ba núpua na yènnáa yí túara hǎri ho dímíjǎnúhú búeeníi bǐa na yú le mukǎní binbirí yènnáa vǔahú yi á à mi a ká ba à wé coon. Ba à wé coon lé bǐo ó o yǐo lá wi lua, á húrun, á bǐniá mǎn wán.

⁹ «Ba núpua ko ba le mí yiwa hen sese à zǔnnaa mu biowa mu bán kúará. Hǎ núná bío hènun wee zéeni hǎ búaa bío hènun na ó o hǎa na bío bía á kará wán. Hǎ mún lé ba bá-zàwa nùwǎ hènun.

¹⁰ Ba bá-zàwa mu tǎhú á ba nùwǎ hònú béení wó. Ká a nǐ-kéní wee dí mí béení, ká yǐa so béení díró wi

làa món. O khii lá le, ó o máa dí le máa mía.

¹¹ Ká a yia na yio lá wi lua ká bio kà wán ó o húrun, wón mí beere lé ba bá-zàwa nùwā hētīn nīi. O mún ló ba nùwā hējun tīahū. Wón bio á à yáa búenbúenbúen.

¹² «Hā wāa bio píru na fo mən hōn bēn lé ba bá-zàwa nùwā píru na dīn yí lá mí bēnī. Ba à yí ho pánká á à dí le bēnī là a yia ho pōn-za dēe cīnū mí dōn yi.

¹³ Ba à wé le nii dà-kéní á à sá à nanáa o yia mu yi lè mí pánká búenbúen.

¹⁴ Ba à fi là a Pioza, ká wón mähá à dàñ ba, lé bio ó o wi ba núnása búenbúen nūhū wán, á wi ba bá-zàwa búenbúen nūhū wán. Bia ó o von á hueekaa, bīa siadéro wo yi fára dīn, lé bán là a Pioza mu á à páanī ì fá ho fūuhū.»

¹⁵ O tonkaro mu pá bīnía bía bio kà làa mi: «Mu jun-beera mu na fo mən, bio ó o hāa na wee yēé mīten kará nii, bīn lé ho dīmíná kāna minka nūpua, hārī ba wé lùe lēe lùe, hārī ba bío bionī lēe bionī.

¹⁶ Ká hā wāa bio píru na fo mən là a yia mí beere bán á à jin o hāa mu. Bio wi o cōn búenbúen ba à búe nūhū ká ba à día wo mí kāmáa. Ba à là a taa ká bio ká ba à cīi.

¹⁷ Mu bon. Le Dónbeenī dó bio le le mí ì wé wéró ba sia yi á ba à wé le nii dà-kéní á à sá à nanáa o yia mu yi lè mí pánká búenbúen fúaa bio le bía à nii sí.

¹⁸ Ká a hāa na fo mən, wón lé ho ló-beenī, hīa yú ho pánká ho dīmíná kāna bá-zàwa búenbúen wán.»

Ho Babiloona lóhó cǐlǒ bǐo

¹ Bǔn mǎn á ĩ bǐnǐa mǎn le Dónbeenǐ tonkaro búí ò o yòó ló wee lii. O yú ho pánká beenǐ á cùkú khon-beenǐ líí kúaará ho ðímǐjǎ kùaráa búenbúen yi.

² O tonkaro mu bía bǐo kà pǎnpǎn: «Ho *Babiloona beenǐ bǐo yáara loo! Ho bǐo yáara! Ho wǎa lé ǒa cǐnǎwa lóhó. Ba cǐnǎwa lè mí sǐiwà kará ho yi. Ba jǐnzàwa na yí máa là* na ǒa nùpua jǐna, bán búenbúen wi ho yi.

³ Ho ðéera ho ðímǐjǎ nùpua búenbúen lè ho bá-fénlǒ lè ho há-fénlǒ lè mí sǐiwà làa sòobéé lòn ðivén na ho juiína làa ba. Ho ka lòn háa na wee yéé mítén á ho ðímǐjǎ bá-zàwa wee fé. Ba duanlowà wó ho nǎfòró ǒansowà mu minka bǐo na á ho lóhó mu sa sía wee vá yi bǐo yi.»

⁴ Á ĩ bǐnǐa jǎ tǎmu búí sǎ ho wáyai à mu bía: «Minén na lé ĩ nǐpomu, mi lé ho lóhó mu yi, bèra a na à mi níní yí kéí mu bè-kora na ho wee wé yi, à mu bè-sǔmáa na à yí ho à yí yí mia.

⁵ Mu bè-sǔmáa á à yí ho lé bǐo mu minka bè-kora na ho wee wé á jà mín wán yòó ǒó le Dónbeenǐ yi, á le yí céra ho yí día.

⁶ Há wén-kora na ho wó lè ǒa nùpua lé hǎn ǒan síi à mi mún wé làa ho. Bǐo á ho wó lé bǔn ǒan síi cúa-jun à mi wé làa ho. Ho wén-kora na ka lòn *ðivén á ho juiína lè ǒa nùpua lé hǎn hereló ǒan síi cúa-jun à mi mún juií làa ho.

⁷ Hen na ho ǒaaniá mítén vaá ǒó yi, lè mu minka bè-sení na ho wéera lè mí síi, lé kà síi à mí mún beé lè ho lò à véení ho yi. Ho wee bío mí yi le

* **18:2** Ba jǐnzàwa na yí máa là: Mi loí ho Làndá zéeníló vǔahǔ (Deutéronome) 14.12-18

mí lé o béε, le mí yínɔ́ maháa á mí yi máa vá máa mi hùú.

⁸ Lé bǔn nɔn á wizon-kéní búí ká mu bè-sǔmáa á à yí ho. Bǔn lé mu húmú, lè le yi véε, lè le hín-sǔmúí. Horén mí bæere á à cǐ ho dǔhǔ yi dúkúdúkúdúkú. Lé bǐo ó o Nǔhúso Dónbeenǐ na siinia ho nǔhǔ á pánká wi.»

⁹ Mu nɔnzon á ho dímíjǎ kǎna bá-zàwa na lè ho lóhó mu léera ho bá-fénló lè ho há-fénló lè mí síwà lè ho minka bè-sení na wéera ho síi yi á à mi ho cǐló yiini. Ká ba mɔn le á ba à wá à kùaará ho bǐo yi.

¹⁰ Mu zon ká ba à khèn á à dǐn lé le zǎní bǐo wee wé ho yi bǐo yi, ká ba à bío bío ká:

«Yéréké loo, yéréké!

Ho *Babiloona beenǐ na lá yí máa sí yí,

nín-hǎ nǔhǔ dèenía sú ho pɔn-za dèε yi.»

¹¹ Ba duanlowà búenbúen mún ò tà le wéε lòn yúmú wó ba wán lé bío á yia wé è yà ba bío á wáa mía. ¹² Bǔn bíowa so lé ho sǎnú, lè ho tɔ̀nɔ̀n, lè há *hue-sení lè mí síwà na yàwá here, lè há pɔ̀nsò-sení bè-poa, lè há pɔ̀nsò-muna na yàwá here lè há síiina, lè há búεení búí síwà na yàwá here. Ba mún wee yéé há donkhue-sǎa lè mí síwà. Há búí wó lè ba sǎmáwà jia, há búí lé há búεení búí síwà na yàwá here, há búí lé ho hǎnló, há búí lé ho tɔ̀nɔ̀n, há búí lé há *hue-sení búí síí.

¹³ Ba mún wee yéé mu bíowa na sǎmu sí á yàwá here. Bǔn lé le vǐndèε búí donkuaa, lè há vǎn-zàwa búí, lè ho jiló na sǎmu sí, lè ho múrè. Ba mún wee yéé ho dǐvén lè ho jiló, lè mu dǔmu lè ho dǐnló lè mí síwà. Ba mún wee yéé ba nàwa, ba pia, ba cúawa lè mí wòtórówa. Ba mún wee yéé ba nùpua.

14 Ba wé è wá ká ɓa à bío ɓio kà: «Mu minka bè-sení na ũ yio lá wee lé á yáara wó búenbúen. ũ nàfòró lè ũ semu búenbúen wó. Fo máa ɓini máa yí mu hùúu.»

15 Ba duanlowà na duara ho yi wóràa ho nàfòró ɓànsowà á à khèn á à ɗin lé le zánii ɓio wee wé ho yi ɓio yi. Ba à tà le wée lòn yúmú wó ɓa wán

16 ká ɓa à bío ɓio kà:
«Yéréké loo, yéréké!

Ho ló-beeni yáara wó!

Ho lá ka lòn háa na wee ni há p̄nsò-sení bè-poa,
lè há p̄nsò-muna na yàwá here,
á wee zí mu ɓiowa na wó lè ho sánú,
lè há *hue-sení lè mí síwà na yàwá here.

17-18 Ho ló-beeni mu nàfòró búenbúen dɛɛnía yáara wó ho p̄n-za dɛɛ yi.»

Há won-beera ɓúnása, làa ɓia wee pà há, làa ɓia wee zo há, làa ɓia wee yí mí ɓii ɗinló mu yámú ɓumu wán, ɓán búenbúen ká ɓa m̄n ho ló-beeni mu c̄ló yiini á ɓa à khèn á à ɗin, á à bío ɓio kà p̄np̄n: «Ho ló-beeni mu ɓàn síi lá mía.»

19 Ba à tà le wée á wé è khuii le t̄ni á à kúee mí wán lòn yúmú wó ɓa wán, ká ɓa à bío ɓio kà p̄np̄n:

«Yéréké loo, yéréké!

Lé ho ló-beeni mu minka nàfòró ɓio yi á há won-beera ɓànsowà á nàfòró wiráa.

Lé ɓin búenbúen dɛɛnía yáara wó ho p̄n-za dɛɛ yi.»

20 Minén na wi ho wáayi, mi zámaka ho yáaró ɓio yi.

Minén na ɓio s̄a le Dónbeeni yi,

là a Yeesu tonkarowà lè le Dónbeenĩ jì-cúa
 fɛɛrowà, minén mún zãmaka.
 Lé bïo le Dónbeenĩ síinía ho jùhũ bïo ho wó làa
 mia bïo yi.

²¹ A ho wáayi tonkaro búii na pànká wi wãa lá
 le hue-be-beenĩ búii á lèeráa dó mu yámú jumu
 yi ò o bía: «Lé kà sii á ɓa khíi lèeráa ho ló-beenĩ
 *Babiloona lè mí pànká cúekúee wán, á nùpue
 yère máa bíní máa dá ho wán.

²² Ʋ kòncó búawá, lè ù len-béwá, lè ù pòròpí-
 wíwa, lè ù búaa-wíwa á sã máa bíní máa jí hùúu.
 Ʋ níi ton-sáwá á nùpue yère máa bíní máa dá wán.
 Ʋ bïo niló sã máa bíní máa jí.

²³ Khoomu máa bíní máa dé foñ. Yaamu máa
 bíní máa ca foñ. Bún búenbúen á à wé foñ, lé
 bïo á ù duanlowà bïo wi po ho ðímíjã duan-
 lowà búenbúen. Fo mún khà ho ðímíjã nùpua
 búenbúen víníia lè ù nín-símú wárá.

²⁴ Le Dónbeenĩ jì-cúa fɛɛrowà, làa bïa ká na bïo
 sã le yi na ɓa ɓó, lè ɓa nùpua na ɓa ɓó búenbúen,
 bún búenbúen jà ho ló-beenĩ mu jùhũ yi. Lé bún
 te bïo le Dónbeenĩ á à síiníiá ho jùhũ.»

19

¹ Bún món, á ï jã támu búii sã ho wáayi lòn
 zãmá-kúii na wee bío:

«Mí khòoní le Dónbeenĩ.

Lerén lé ðio wee fení ɓa nùpua.

Ho cùkú lè ho pànká á bïo sã wàn Dónbeenĩ yi.

² Bïo le wee fi lè le cítii á téréenna, mu ðin ho túiá
 poni wán.

Mu bon, lerén lé ðio síinía a háa mu na sòobáa wee
 yéé mítén jùhũ,

yĩa wó á ho ðímíńá nùpua páanía làa wo á yáararáa 6a.

Le Dónbeenĩ ton-sáwá na húmú bĩo ló a níi yi á le dù yúaa.»

³ Mu tãmu pá bĩńia bía:

«Mi khòńi le Dónbeenĩ!

Ho ló-beenĩ mu cĩlò ðũhũ máa hí máa mi.

Ho yĩńi á à lé féeεε hã lúlúio na ńii mĩa yi!»

⁴ A 6a ńi-ńiá 6óni làa nùwã náa, le 6a bùaa bùaa náa á líi 6úrá le Dónbeenĩ na kará mí bá-zàmu kanmúini wán yahó, à 6a wee bío:

«*Amiina! Mi khòńi le Dónbeenĩ!»

O Pioza yaamu sãnú díró bĩo

⁵ A ĩńá tãmu 6úii sã le mu bá-zàmu kanmúini cõn à mu bía:

«Minén na lé le Dónbeenĩ ton-sáwá na wee kõnbi le,

bĩa bĩo ńúhũ wi làa bĩa bĩo ńúhũ mĩa, mi khòńi wán Dónbeenĩ.»

⁶ A ĩ bĩńia ńá tãmu 6úii sã ho wáayi lòn zãamá-kúii tãmu. Mu sã ńá lòn ńun-beenĩ vãnáló, mu sã ńá lòn vlohó na nà le mí pàńká bĩo síi, á bía bĩo kà:

«Mi khòńi le Dónbeenĩ

lé bĩo á wa ńúhũso Dónbeenĩ na dà mu bĩo 6úen6úen á wi mí béenĩ yi.

⁷ Mi le wa sĩa wa, mi wa zãmaka, mi wa dé ho cùkú le yi,

lé bĩo ó o Pioza yaamu sãnú díró á ðn.

Bàn fũaalè wón wíokaa míten wó.

⁸ Le Dónbeenĩ nõn hã sĩ-zĩnia bè-senĩ bè-poa pũiapũia wo yi.»

Hń sĩ-poa so bĩo wee zéeni bĩo térinna na á bĩa bĩo sã le Dónbeenĩ yi wó.

⁹ A le Dónbeenĩ tonkaro wáa bía n̄n miĩ: «Túa b̄io kà: Bía 6a von o Pioza yaamu s̄nú d̄iin̄i òènt̄in n̄úná s̄i.» O o b̄in̄iá bía: «B̄io bía lé le Dónbeenĩ t̄úíá na á le mà.»

¹⁰ A ĩ wáa líí búrá a tá le ĩ 6̀uaaní a, ká a màhá bía n̄n miĩ: «Ébé! Yí wé b̄ún. Inén wee sá le Dónbeenĩ tonló lè ūnén lè m̄in zàwa lè m̄in h̄inni b̄io s̄ii, minén na bò ho t̄úíá poni na ó o Yeesu zéénia yi. Le Dónbeenĩ lé d̄io à ū 6̀uaaní. Mu bon, ho t̄úíá poni na ó o Yeesu zéénia, lé h̄ón á le Dónbeenĩ n̄i-cúa f̄erowà n̄i-cúa f̄ará wán.»

B̄io áyia yòora a cón-poni á à wé

¹¹ A ĩ b̄in̄iá le ĩ loń, á ĩ m̄on à ho wáayi n̄ii héra. A ĩ le ĩ loń à lée cón-poni na. Yia yòora a yèni 6a le «Yia láayi wi á lé ho t̄úíá poni 6̀anso.» O wee s̄iin̄i 6a n̄upua n̄úná, à tá h̄á h̄ia làa b̄io t̄érinna.

¹² O ȳio ka lòn d̄sh̄ũ ðenle. Mu bá-zamu kh̄õnlúe-zàwa c̄èrèè á búra a n̄úh̄ũ yi. Yèni búí á túara a wán. N̄upue yí z̄ũ le ká mu yín̄on̄ orén mí dòn.

¹³ O kán̄6un na ó o z̄á á z̄ĩra le c̄ani yi. O yèni búí 6a le «Dónbeenĩ b̄ion̄i.»

¹⁴ Ba h̄in-táwá na ló ho wáayi á yòora 6a cón-poa bò a yi. Ba z̄á h̄á s̄i-poa bè-sen̄i p̄iip̄iia.

¹⁵ Khà-tóni yara n̄unso na n̄ia wi á wee lé o n̄ii yi. H̄ón khà-tóni so lé h̄ia ó o ò firáa lè ho ðim̄iná k̄ana n̄upua, á à dàń 6a. O o ò s̄uwan̄i mí p̄anká 6a wán làa s̄òb̄éè. O ò fi 6a làa b̄io 6a wee firáa ho Eréz̄én bia à n̄aa b̄io s̄ii, à zéénin̄áa le Dónbeenĩ na dà mu b̄io búenb̄uen s̄i-c̄ilè.

¹⁶ B̄io kà lé b̄io túara a kán̄6un là a buzòh̄ũ wán:
«BÁ-ZÀWA B̄UENB̄UEN B̄ÉÈ, N̄ÚNÁSA B̄UENB̄UEN
N̄ÚH̄ŪSO.»

17 A ì bíníá le ì loń, á ì mɔn le Dónbeenĩ tonkaro ɔ́ú ò o zoó dín le wii yi, á wee bío bío kà pónpón lè ɔ́a jínzàwa na wee khí yòo dée firícíríi ho wáayi: «Mí ɔ́uee kúee mìn wán à mí dí ho sánú, hĩa le Dónbeenĩ wíokaa bío.

18 Bĩa ɔ́úenɔ́úen na húrun á mí ɔ́uee dí sáníá: Ba bá-zàwa, ɔ́a dásíwá júnása, ɔ́a cúawa làa bĩa wee yòo ɔ́a, ɔ́a núpua na wí mítén lè ɔ́a wobáaní, bĩa bío júhú mía làa bĩa bío júhú wi.»

19 A ì bíníá le ì loń á ì mɔn o yĩa, lè ho dímíjǎ bá-zàwa lè mí hín-táwá, à ɔ́a kúaa mìn wán à firáa làa yĩa yòora a cón-poni lè mí hín-táwá.

20 A ɔ́a wíira a yĩa mu, á wíira yĩa fɛera hã jì-cúa na yí bon na wó mu yéréké bíowa o yĩa mu yahó. O wó kà síi á khàráa ɔ́a núpua víníá, bán na ó o yĩa mu fíiminĩ bò wán, bán na ɔ́uaaní o kansí. O yĩa mu là a jì-cúa fɛero mu á ɔ́a kúaa ho kíribí dǎ-be-beenĩ yi lè mí yèn-vèení.

21 O o yĩa mu hín-táwá na ká bán á yĩa yòora a cón-poni ɔ́o lè ho khà-tóní na wee lé o jii yi, á ɔ́a jínzàwa ɔ́úenɔ́úen ɔ́uee dú ɔ́a sáníá, á sù.

20

Bío wó hã lúlúio khíá-pírú pǎahú

1 A ì bíníá le ì loń á ì mɔn le Dónbeenĩ tonkaro ò o ló ho wáayi wee líi. O ɔ́uan ho kǎhú na nàyló jii mía ɔ́àn zǔajii won-za, á ɔ́uan ho zúakùarí na ɔ́uaa.

2 O tonkaro mu wíira a jĩa be-beenĩ. O jĩa mu lé o háa na wí bín hàání. Ba wee ve o làa Nĩ-bákálo táá Satáni. O wíira a can lè ho zúakùarí ò o mía dǎ hã lúlúio khíá-pírú.

³ O can wo lío dó ho kǎhǎ na nàylílo jii mǎa yi, á dó jii, á bò le Dónbeenǎ fíminǎ wán. O wó bǔn bèra a na, ò o wǎa yí bíní yí dàń khà 6a nùpua vǐnǐ ká hǎ lúlúio khǎá-pírú mu yí khǎína. Ká hǎn khǎi khǎína, ó o ko ò o lén léé fee díá o ò wé ho pǎn-za dèè.

⁴ A ì bínía le ì loń á ì mǎn bá-zàmu kanmúiní. Bǎa kará hǎ wán á le bǎenǎ díró pánká nǎn yi. 1 mún mǎn bǎa 6a kúiora júná mǎnákǎwa. Ba kúiora 6a júná lé bǐo 6a zéénía ho tǔiá na ó o Yeesu mà, á buera le Dónbeenǎ biónǎ. Bán yí 6uaanǎa o yǎa, á yí 6uaanǎa o kansí. O fíminǎ mún mǎa 6a 6uráa lè 6a níní wán. Ba vèera á à páanǐ ì dí le bǎenǎ làa yǎa le Dónbeenǎ mǎn léra á à dǎ hǎ lúlúio khǎá-pírú.

⁵ Bǔn lé ho nín-yání vèeró. Ba nǐ-hía na ká bán máa vèe ká hǎ lúlúio khǎá-pírú jii á yí sú.

⁶ Bǎa nín-yání vèera bán júná sí, 6a bǐo sǎ le Dónbeenǎ yi. Mu cúa-jun ní húmú máa yí pánká bán wán. Ba à wé le Dónbeenǎ làa yǎa le mǎn léra yankarowà. Ba à dí le bǎenǎ làa wo á à dǎ hǎ lúlúio khǎá-pírú.

O Satǎni bǐo yǎara

⁷ Ká hǎ lúlúio khǎá-pírú mu khǎína, á 6a à lén o Satǎni á léé fee á à díá

⁸ Ó o tǐn ì hǎnǐ wé è khà ho dǐmǐjǎ kǎna 6úen6úen nùpua á à vǐnǐ. Hǎn kǎna so 6a wee ve làa Kooki làa Makooki* O o ò ve 6a à kúee mín wán hǎ hǎa táró bǐo yi. Ba à wé boo lòn yámú jumu jii hǎnè bia bǐo síi.

* **20:8** Kooki làa Makooki: Hǎ bǐo wee zééní bǎa lé le Dónbeenǎ zúkúsa bǐo ho pǎahǎ vaa véenǐ. Loń Ezekiyèele vǎahǎ 38-39

⁹ I mɔn ɓa à ɓa ló ho ðimíjǎ kùarǎa búenbúen yi ñàana lua á ɓueé dó kǎnǎa ho lóhó na le Dónbeenǎ wa làa sòobéε yi, hǎ le ñipomu wi yi. Ká dǎhǎ búí màhǎ ló ho wáayi á líí ɓó ɓa ñúhǎ.

¹⁰ O Satǎni na lá wee khà ɓa vǎini wón ɓa wǎira dó ho kiríbi dǎ-be-beenǎ yi, hen na á ɓa kúaa o yǎ làa yǎ fεera hǎ ñi-cúaa na yí bon yi. Ba lò á à be bǎn fεε le wisoni lè ho tǎnahǎ hǎ lúlúio na ñii mǎa yi.

Le Dónbeenǎ citio ho ðimíjǎ nùpua búenbúen

¹¹ A ñ bǎnǎ le ñ loǎ á ñ mɔn bá-zàmu kanmúí-beenǎ dà-poni làa yǎ kará le wán. Ho tá lè ho wáayi ñuuna vǎnun o yahó, á mǎa bǎni mǎa mi.

¹² A ñ bǎnǎ le ñ loǎ á ñ mɔn ɓa ñi-hǎa, bǎa bǎo ñúhǎ wi làa bǎa bǎo ñúhǎ mǎa, à ɓa ðǎn mu bá-zàmu kanmúíni mu yahó. O o búí hénkaa hǎ vǎnna na ɓa nùpua bè-wénia túara yi. O o búí mún lá ho vǎahǎ búí héra. Hón á bǎa yú le mukǎni binbirǎ yènnǎa túara yi. A le Dónbeenǎ fǎ le cítii ɓa ñi-hǎa wán á héhaa lè ɓa bè-wénia na túara hǎ vǎnna mu yi.

¹³ Bǎa húrun mu ñumu yi céra á mu ñumu díaa á ɓa ló. Hàrí mu húmú lè ho ñi-hǎnbó-lóhó á díaa mí ñi-hǎa á ɓa ló. A le Dónbeenǎ citio ɓa ñi-hǎa búenbúen á héhaa làa bǎo ɓa ñi-kéní kéní wó.

¹⁴ A mu húmú lè ho ñi-hǎnbó-lóhó á ɓa dóra kúaa ho dǎ-be-beenǎ yi. Hón dǎ-be-beenǎ so lé mu húmú cúa-ñun ní.

¹⁵ Nùpue léee nùpue na yèni mǎa ho vǎahǎ na á bǎa yú le mukǎni binbirǎ yènnǎa túara yi, bǎn búenbúen ɓa mún dóra kúaa ho dǎ-be-beenǎ mu yi.

21

Ho wáayi finle lè ho tá finle

¹ A ì bíníá le ì loń á ì m̀on ho wáayi finle lè ho tá finle. Ho wáayi lè ho tá na lá wi lè ho yahó á ɲuuna v̀n̄nun. Mu yámú ɲumu wáa mía.

² A ì m̀on ho Zeruzalɛmu lóhó dà-finle, hĩa b̄io s̄á le Dónbeen̄ yi. Ho ló ho wáayi le Dónbeen̄ c̄ón wee lii. Ho se làa sòobéè lòn h̄á-fla na wíokaa mít̄en mí yaamu b̄io yi.

³ A mu t̄n-been̄ búí s̄á ɲá lè mu bá-zàmu kanmúiní c̄ón á bía: «Mi loń, b̄io kà wán á le Dónbeen̄ páanía kará lè ɓa n̄pua. Le páanía kará làa ba, á ɓa lé le ɲipomu. Le Dónbeen̄ mí b̄ere wi làa ba.

⁴ Le s̀ukaa ɓa yèn-caa búenb̄úen. Mu h́mú lè le yi véè lè le wéè, lè le lònbee á wáa vó, lé b̄io á mu bè-kía búenb̄úen vó.»

⁵ A ȳia kará mu bá-zàmu kanmúiní wán wáa bía: «Mi loń, ì wó mu b̄io búenb̄úen lè mu bè-fla.» O bía: «Túa b̄io á ì bía, lé b̄io h̄á b̄ioní mu lé ho t̄úá poni á láayi wi.»

⁶ O b̄inía bía: «Mu ɲii wáa sú. Lé ìnén á ɓúa mu b̄io búenb̄úen ɲúh̄ú, á lé ìnén mún ñ véení mu b̄io búenb̄úen. Ì lé mu b̄io búenb̄úen ɲúh̄ú búèñí, á mún lé mu véení. Ȳia le ɲu-h̄ání dà, á mu ɲumu na wee lé le muk̄an̄i binbir̄i ɲun-d̄ání yi á ìnén ñ na ɓànso yi làa k̄amáa ó o ò ɲu.

⁷ B̄un búenb̄úen lé h̄á k̄ia na b̄io á à s̄i ȳia fá ho f̄uh̄ú yi. A ì wáa à wé ɓànso ɓàn Dónbeen̄, á ɓànso wáa à wé ì za.

⁸ Ká ɓa z̄ónlowà, làa bia p̄á le Dónbeen̄ b̄io, lè h̄á ȳirá-wará wérowà, lè ɓa ñi-ɓúewá, làa bia wee wé ho h̄á-fénló lè ho bá-fénló lè mí síwà, lè ɓa ñi-c̄wa, lè ɓa w̄òn-h̄awà, lè ɓa sabín-f̄úaalowa, bán búenb̄úen á à kúee ho k̄irib̄i d̄á-be-been̄ yi á b̄un

6èn n̄ wé bán b̄io na s̄a 6a yi. B̄un lé mu húmú cúa-
nun ní.»

Ho Zeruzalεmu lóhó dà-finle

⁹ A le Dónbeenĩ tonkarowà nùwā h̄eɲun na ɓuan
h̄a lánpórá b̄io h̄eɲun na mu bè-sũmáa wi yi n̄-
kéní á ɓueé bía n̄n̄ m̄i: «Buen le ǐ zéeni a Pioza
b̄an h̄a-fla làa fo.»

¹⁰ A le Dónbeenĩ Hácírí pànká kera ǐ wán ó o
tonkaro mu lá mi yòraráa le ɓúee ɓúí na ɓúaa á
d̄ɓn làa sòobéε wán. O zéeniá ho Zeruzalεmu lóhó
na b̄io s̄a le Dónbeenĩ yi làa mi ká ho ló ho wáayi
le Dónbeenĩ c̄ɓn wee lii.

¹¹ Ho lóhó mu wee ɲuífka k̄iák̄iá là le hue-seni
na yàwá here na 6a le zasipu b̄io síi. Ho wee ce
wéréwéré lòn mákã d̄uhú. B̄io ho wee ɲuífkaráa
wee zéeni le Dónbeenĩ c̄ukú.

¹² Ho lóhó mu dándá na bánbáa ho á ɓúaa, á
mún d̄ɓn. H̄a z̄uɲiní na wi ho dándá mu yi á léé
pírú ɲun. A h̄a là mí dà-kéní kéní á le Dónbeenĩ
tonkarowà n̄-kéní kéní pan yi. O o *Isirayεle z̄i-
ɲúná pírú ɲun yènnáa túara h̄a z̄uɲiní mu mí dà-
kéní kéní wán.

¹³ H̄a z̄uɲiní b̄io t̄in wi là le wii h̄eɲní, b̄io t̄in
wi là le wii h̄eɲní b̄an n̄n-tiáni, b̄io t̄in wi là le
wii h̄eɲní b̄an n̄n-káahó, ká h̄a b̄io t̄in wi là le wii
t̄eɲní.

¹⁴ Ho dándá mu ɲúhú bàrá h̄a hue-be-beera pírú
ɲun wán. O Pioza tonkarowà pírú ɲun yènnáa
túara h̄a hue-be-beera mu dà-kéní kéní wán.

¹⁵ O o tonkaro mu na wee b̄io làa mi á ɓuan le
d̄εε ɓúí na wee m̄anzá là mu b̄io. Le wó là ho s̄ánú.
Dén lé d̄io ó o ò m̄anzá là ho lóhó, là ho z̄uɲiní, là
ho dándá.

16 Ho lóhó mu sãa lée bïo náa, á màa mín. O o tonkaro mu wãa m̀nzãa ho lóhó mu á ho yú mu bïo m̀nzãni cúa-muaaseé píru jun na à yí hã kilomεterewa muaaseé jun làa khiá-náa síi. Ho dãamu á mún màa mín lè ho sãní dà-kéní tóntómú.

17 O mún m̀nzãa ho lóhó mu dándá làa bïo 6a nùpua wee m̀nzã lè mu bïo á ho yú nín-kókóní cúa-6úará-hèjun làa bïo náa.

18 Ho dándá mu son lè hã *hue-sení 6úi na 6a le zasipu. Ho lóhó mí beere hón son lè ho sãnú binbirí, á wee ce wéréwéré lòn máká dúuhú.

19 Hã hue-be-beera píru jun na ho dándá júhú bàrá wán á donkhueéka lè hã hue-sení píru jun.

Le nín-yání hue-be-beeni á donkhueéra lè le hue-sení na 6a le zasipu.

Le jun ní donkhueéra lè le hue-seni na 6a le safire.

Le tin ní donkhueéra làa ðio 6a le kaliseduana.

Le náa ní donkhueéra làa ðio 6a le emeroode.

20 Le hònú ní donkhueéra làa ðio 6a le saaduaana.

Le hènín ní donkhueéra làa ðio 6a le koronaliina.

Le hènun ní donkhueéra làa ðio 6a le korisolite.

Le hènín ní donkhueéra làa ðio 6a le beeriile.

Le dènú ní donkhueéra làa ðio 6a le topaaze.

Le píru ní donkhueéra làa ðio 6a le korizoparaze.

Le píru dòn ní donkhueéra làa ðio 6a le turikuaaze.

Le píru jun ní donkhueéra làa ðio 6a le amitisiite.

21 Hã zũaniní píru jun na lénkaa ho lóhó mu

dándá yi wonna lè mí dà-kéní kéní á wó lè hã hue-poa 6úí sǐ bè-sení dà-kéní kéní na yàwá here. Ho lóhó mu wã-beení hón wó lè ho sǎnú, á wee ce wéréwéré lòn máká dǔuhǔ.

²² Ho lóhó mu á ĩ yí mǎn *Dónbeenǐ zǐ-beení yi. Ho màkóo mía le yi, lé bǐo ó o Núhǔso Dónbeenǐ na dà mu bǐo búenbúen là a Pioza lé bán mí bεεre á wi bǐn.

²³ Ho lóhó mu màkóo mía le wii lè ho pǐihǔ khoomu yi. Le Dónbeenǐ cùkú ka lòn khon-bebeenǐ á dó ho wán. O o Pioza mún dó mí khoomu ho wán.

²⁴ Lé bǐn khoomu so á ho ðímǐná kǎna nùpua á à kéí yi. A ho ðímǐná bá-zàwa á à 6ua mí níi bǐo ò 6uennáa ho yi.

²⁵ Ho lóhó mu dándá zǔajǐnǐ á máa bǐnǐ máa pe le wisoni yi. Mu bon. Hã máa bǐnǐ máa pe, lé bǐo á tá máa bǐnǐ máa hǐ.

²⁶ Ho ðímǐná cùkú lè ho bè-sení búenbúen á 6a wé è 6ua à 6uennáa ho lóhó mu yi.

²⁷ Bǐo na yí máa ce le Dónbeenǐ yahó máa zo ho lóhó mu hùúu. Hã yǐrá-wará wérowà lè 6a sabǐn-fǔaalowa mún máa zo ho lóhó mu hùúu. Bǐa yènnáa túara bǐa yú le mukǎnǐ binbirǐ yènnáa vǔahǔ yi, hǎa ó o Pioza te, lé bán mí dòn zoó kéenǐ ho lóhó mu yi.

22

¹ O o tonkaro mu zéénǐa ho muhǔ 6úí làa mi. Ho numu wee na le mukǎnǐ binbirǐ 6a nùpua yi. Mu wee pǔíka lòn máká dǔuhǔ. Mu wee lé le Dónbeenǐ là a Pioza bá-zàmu kanmúinǐ cǔn,

² à vǎná ho lóhó mu wã-beení sǐi yi. A le vǐndèε na wee na le mukǎnǐ binbirǐ á wi ho muhǔ mu sǎa

mí bío ñun yi. Le wee ha hã cúa-pírú ñun le lúlúure yi. Píihú léé píihú à le ha. Le bân vónna lé le tñi á ho ðímíjá kãna nùpua wee váaní lè mítén.

³ Bío búí na le Dónbeení dánkánía á máa bíní máa keñ ho lóhó mu yi. Le Dónbeení là a Pioza bá-zàmu kanmúiní wi ho yi, á le Dónbeení ton-sáwá wé è búaaní le Dónbeení.

⁴ Ba à mí le Dónbeení yahó, le yèni á à túa ba buráa wán.

⁵ Ho tá máa bíní máa hí. Nùpua màkóo máa bíní máa keñ fíntání làa wii khoomu yi, lé bío ó o Núhúso Dónbeení á à dé mí khoomu ba wán. Ba à dí le béení féeé hã lúlúio na ñii mía.

O Yeesu le hen làa cñinú ká mí ì bíní ì buen

⁶ Bún món, ó o tonkaro mu bínía bía ñon mií: «Hã bióní na fo ñá lé ho tũíá poni á láayi wi. O Núhúso Dónbeení lé yíá wee dé mí Hácírí mí ñi-cúa fεerowà yi. Orén lé yíá tonkaa mí tonkaro ò o buee zéení bío á à wé hen làa cñinú lè mí ton-sáwá.»

⁷ O Yeesu bía: «Loí, í ì bíní ì buen hen làa cñinú. Yíá wee tà bè le Dónbeení ñi-cúa na fεera ho vūahú na kà yi bèntñn ñúhú sí.»

⁸ Lé ínén Zãn á mən mu biowa mu, á ñá bío bía búenbúen. Bío á í mən mu á ñá mu vó, á í líí búrá o wáayi tonkaro mu tá le í búaaní a.

⁹ Ká a màhá bía ñon mií: «Ébé! Yí wé bún. Inén wee sá le Dónbeení tonló lè ũnén lè mìn zàwa lè mìn hínni bío síi, minén na lé le *Dónbeení ñi-cúa fεerowà làa bía wee tà bè ho vūahú na kà bióní yi. Le Dónbeení lé ðío à ũ búaaní.»

¹⁰ O o pá bínía bía: «Hã ñi-cúa na fεera ho vūahú na kà yi á ũ yí búa ũ dòn. Mu bon, bío hã zéenia wé ró á sùarãa.

11 Yia yí téréna, à wón wé wé bïo yí téréna. Yia yí máa ce le Dónbeenĩ yahó, à wón wé wé bïo yí máa ce le Dónbeenĩ yahó. Yia téréna, à wón wé wé bïo téréna. Yia bïo sã le Dónbeenĩ yi, à wón wé wé bïo sí le Dónbeenĩ yi.»

12 O Yeesu bíníá bía: «Loí, í ì bíní ì buen hen làa cínú. Bía wó se làa bía yí wó yí se lè mí nĩ-kéní kéní á ì buan bïo na ko làa ba wà buée na yi.

13 Lé ínén á gúa mu bïo búenbúen jùhũ, á lé ínén mún ò véení mu bïo búenbúen. Í lé mu bïo búenbúen jùhũ búeení, á mún lé mu véení.

14 «Bia sera mí sí-zínia á há wee ce wéréwéré bán júná sí. Ba à dàn ò zo ho lóhó mu yi á zoó dí le vîndèe na wee na le mukãní binbirí bia.

15 Ká bía lé ba booní* lè ba nĩ-cíwa, làa bía wee wé ho há-fénló lè ho bá-fénló lè mí síwà, lè ba nĩ-búewá, lè ba wòn-hāwà, làa bía wa há sabíoní, bán búenbúen á à keń ho khũhũ.

16 «Ínén Yeesu lé mí tonkaa í tonkaro na ló ho wáayi ò o buee zéení mu biowa mu bïo lè minén kèrètíewa mi kuio yi. Í lé o béε *Daviide m̀nmaní, í ka lòn tá-tía mànàayiire† na wee juiíka.»

17 Le Dónbeenĩ Hácírí là a há-tía páanía wee bío le: «Buen.» Bía búenbúen já bïo bía à bán mún bío le: «Buen.» Bía le ju-hání dà, à bán buen. Bía wi à ba ju mu jumu na wee na le mukãní binbirí à ba buee ju mu làa kãamáa.

18 Minén búenbúen na wee jí le Dónbeenĩ jĩ-cúa na fεera ho vūahũ na kà yi á ínén Zãn wee mĩ bïo kà làa sòobéε á à na yi: Hen ká nùpue bò bïo ho vūahũ

* 22:15 Ba booní: Ba zúifùwa cín á ba booní bïo wee zéení ba nùpua na yí máa ce le Dónbeenĩ yahó. † 22:16 Tá-tía mànàayiire: Mi lorí 2.26-28

mu ji-cúa na fεera wán, á le Dónbeenĩ ì wé á mu bè-sũmáa na bïo bía ho vŭahũ mu yi á à yí òanso.

¹⁹ Ká yĩa òèn mún léra bïo óúí ho vŭahũ mu ji-cúa na fεera yi, á le Dónbeenĩ á à lén òanso níí le vĩndèè na wee na le mukānĩ binbirĩ bia dííní, lè ho lóhó mu zoró yi, làa bïo mu zéeníánaa ho vŭahũ mu yi.

²⁰ A yĩa na zéeníá bïo bía ho vŭahũ na kà yi bïo wee bío bïo kà: «Hen làa cĩnú ká í bíní ì óuen léé kénkén.»

«*Amiina! Núhũso Yeesu, óuen!»

²¹ Le o Núhũso Yeesu wé mí sãamu lè óa óúenóúen.

Dónbeenì páaní fīnle vūahũ
New Testament in Buamu (UV:box:Buamu)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Buamu

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Nov 2024 from source files
dated 30 Dec 2021
331a1641-e36a-5300-8cb1-c9476fce9bf